

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0239

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2026 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (COM(2016)0815 - C8-0521/2016 - 2016/0397(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0815),
- uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 48 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0521/2016),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając uzasadnioną opinię przedstawioną - na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności - przez Senat Francji, w której stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 7 lipca 2017 r.¹,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 12 lipca 2017 r.²,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 75 ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 29 kwietnia 2026 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu,

¹ Dz.U. C 345 z 13.10.2017, s. 85.

² Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 65.

zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

- uwzględniając art. 60 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię Komisji Petycji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych(A8-0386/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. przyjmuje do wiadomości oświadczenia Komisji załączone do niniejszej rezolucji, które zostaną opublikowane w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej;
 3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 7 lipca 2026 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2026/... w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenia (WE) nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004

(Tekst mający znaczenie dla EOG i Szwajcarii)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 48,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

¹ ***Dz.U. C 345 z 13.10.2017, s. 85.***

² ***Dz.U. C 342 z 12.10.2017, s. 65.***

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2026 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zmodernizowany system koordynacji zabezpieczenia społecznego zaczął obowiązywać dnia 1 maja 2010 r. na podstawie rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004⁴ i (WE) nr 987/2009⁵.
- (2) Rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 zostały zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012⁶, w szczególności w dziedzinie ustalania mającego zastosowanie ustawodawstwa i świadczeń dla bezrobotnych, oraz w celu technicznego dostosowania odniesień do ustawodawstwa krajowego w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 883/2004.
- (3) Z ocen i dyskusji w Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (zwanej dalej „Komisją Administracyjną”) wynika, że w dziedzinie świadczeń z tytułu długotrwałej opieki, świadczeń dla bezrobotnych i świadczeń rodzinnych należy kontynuować proces modernizacji, **aby przepisy dotyczące tych świadczeń stały się bardziej sprawiedliwe, przejrzyste i łatwiejsze do stosowania poprzez wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk administracyjnych. Aby ułatwić tę wymianę, należy promować również korzystanie z nowych technologii.**

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/883/oj>).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/987/oj>).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz.U. L 149 z 8.6.2012, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/465/oj>).

- (4) Zasady koordynacji muszą nadążać za ich zmieniającym się kontekstem prawnym i społecznym i dalej ułatwiać obywatelom korzystanie z ich praw przy zagwarantowaniu jasności prawa, sprawiedliwego i równego podziału obciążeń finansowych między instytucjami zainteresowanych państw członkowskich, prostoty administracyjnej i wykonalności przepisów.

- (5) Świadczenia z tytułu długotrwałej opieki nie zostały jak dotąd wyraźnie włączone do zakresu rozporządzenia (WE) nr 883/2004, lecz **co do zasady** były koordynowane **zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do** świadczeń z tytułu choroby, co prowadziło do niepewności prawa zarówno dla instytucji, jak i dla osób ubiegających się o świadczenia z tytułu długotrwałej opieki. W rozporządzeniu tym należy stworzyć stabilne ramy prawne odpowiednie dla świadczeń z tytułu długotrwałej opieki **zapewniające nadal koordynację świadczeń z tytułu choroby jako zasadę ogólną oraz obejmujące** jednoznaczną definicję **i wykaz** takich świadczeń.

- (6) W dziedzinie świadczeń dla bezrobotnych zasada sumowania okresów ubezpieczenia powinna być stosowane jednolicie przez wszystkie państwa członkowskie. ■

- (7) ***Aby zapewnić rzeczywisty związek między osobą bezrobotną a rynkiem pracy państwa członkowskiego wypłacającego świadczenia dla bezrobotnych, przepisy dotyczące sumowania okresów do celów nabycia prawa do świadczeń dla bezrobotnych, z wyjątkiem całkowicie bezrobotnych pracowników transgranicznych, o których mowa w art. 65 ust. 2, 3 i 5 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, powinny być uzależnione od spełnienia warunku, że osoba ubezpieczona ostatnio ukończyła nieprzerwany okres co najmniej jednego miesiąca ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek w państwie członkowskim ostatniego ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, a tym samym przyczyniała się do finansowania systemu świadczeń dla bezrobotnych w tym państwie członkowskim przez uprzednio określony okres. W przypadku gdy taki okres nie został ukończony w tym państwie członkowskim, właściwe powinno stać się poprzednie państwo członkowskie, w którym osoba ta ukończyła okres ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, pod warunkiem że osoba ta ukończyła nieprzerwany okres co najmniej jednego miesiąca w tym państwie członkowskim. Rejestracja w służbach zatrudnienia państwa członkowskiego ostatniego ubezpieczenia powinna mieć taki sam skutek jak rejestracja w służbach zatrudnienia państwa członkowskiego, w którym osoba bezrobotna była poprzednio ubezpieczona. W przypadku gdy dana osoba nie ukończyła wymaganego okresu w żadnym z tych państw członkowskich, właściwe powinno być państwo członkowskie ostatniego ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek.***

- (8) Aby poprawić perspektywy osób bezrobotnych udających się do innego państwa członkowskiego w celu znalezienia zatrudnienia oraz zwiększyć ich szanse powrotu na rynek pracy i rozwiązać problem niedopasowania umiejętności w wymiarze transgranicznym, ***państwa członkowskie powinny mieć możliwość skorzystania z przedłużenia okresu eksportu świadczeń dla bezrobotnych do końca uprawnienia danej osoby do świadczeń.***
-

- (9) ***Osoby bezrobotne, które w trakcie swojej ostatniej działalności mieszkały w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie i które nadal mieszkają w tym innym państwie członkowskim lub powracają do niego, powinny otrzymywać świadczenia zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa członkowskiego, pod warunkiem że w państwie członkowskim swej ostatniej działalności ukończyły nieprzerwane okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek wynoszące co najmniej 22 tygodnie („okres objęcia systemem zabezpieczenia społecznego”). Do celów obliczenia okresu objęcia systemem zabezpieczenia społecznego należy uwzględniać jedynie nieprzerwane okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek ukończone zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa członkowskiego. Z zastrzeżeniem ukończenia okresu objęcia systemem zabezpieczenia społecznego właściwe państwo członkowskie ocenia, czy dana osoba spełnia warunki określone w jego ustawodawstwie krajowym uprawniające do świadczeń dla bezrobotnych, na takiej zasadzie jak gdyby ta osoba miała miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim. Osoba ta powinna wypełnić obowiązki określone w mającym zastosowanie ustawodawstwie właściwego państwa członkowskiego. Jeżeli dana osoba postanowi oddać się do dyspozycji służb zatrudnienia innego państwa członkowskiego w celu poszukiwania tam pracy, powinna spełniać warunki określone w ustawodawstwie tego innego państwa członkowskiego i podlegać procedurze kontrolnej przyjętej w tym innym państwie członkowskim. Instytucja państwa członkowskiego, do którego udała się osoba bezrobotna, powinna przekazywać właściwemu państwu członkowskiemu co miesiąc odpowiednie informacje o aktualnej sytuacji osoby bezrobotnej, w szczególności czy nadal jest ona zarejestrowana w służbach***

zatrudnienia i czy przestrzega przyjętych procedur kontroli oraz procedur w zakresie aktywizacji lub pośrednictwa pracy.

(10) W ramach wykonywania rozporządzeń (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 oraz zgodnie z obowiązkiem wymiany informacji i współpracy instytucje państw członkowskich powinny między innymi wymieniać się danymi niezbędnymi do wykrywania zmian okoliczności istotnych dla praw i obowiązków zainteresowanych na mocy rozporządzenia (WE) nr 883/2004. Państwa członkowskie mogą postanowić, że nadal będą wykorzystywać środki elektroniczne, aby lepiej wypełniać obowiązek wymiany informacji i współpracy.

(11) Rynek pracy w Luksemburgu charakteryzuje się pewnymi specyficznymi cechami. Odsetek pracowników przygranicznych w ludności aktywnej zawodowo ogółem w Luksemburgu jest bardzo wysoki i znacznie przewyższa udział pracowników przygranicznych w ludności aktywnej zawodowo w innych państwach członkowskich.

Wprowadzenie nowych przepisów dotyczących pracowników przygranicznych i transgranicznych może nałożyć na organ publiczny ds. zatrudnienia w Luksemburgu bardzo duże obciążenia administracyjne ze względu na znaczny wzrost liczby pracowników przygranicznych, dla których stałyby się one instytucją właściwą. Należy zatem przyznać Luksemburgowi dodatkowy okres przejściowy, w trakcie którego art. 65 i 86 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, a także art. 56 i 70 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 oraz załącznik 5 do niego, w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego], nadal będą miały zastosowanie, tak aby zapewnić czas potrzebny na podjęcie wszelkich działań przygotowawczych niezbędnych do płynnego przejścia od obecnych ram regulacyjnych do nowych przepisów oraz do dostosowania systemu zabezpieczenia społecznego. W tym okresie przejściowym nie powinien mieć zastosowania do Luksemburga art. 56a rozporządzenia (WE) nr 987/2009 wprowadzony niniejszym rozporządzeniem.

- (12) ***W świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-347/12, Wiering⁷, do celów obliczania dodatku dyferencyjnego istnieją dwie kategorie świadczeń rodzinnych tego samego rodzaju, a mianowicie pieniężne świadczenia rodzinne mające głównie na celu zastąpienie dochodu, który nie jest uzyskiwany ze względu na okresy przeznaczone na wychowywanie dziecka, oraz wszystkie inne świadczenia rodzinne*** ■ .
- (13) ***Pieniężne świadczenia rodzinne mające na celu przede wszystkim zastąpienie dochodu nieuzyskanego, w całości lub w części, lub dochodu, którego dana osoba nie może uzyskać w okresach przeznaczonych na wychowywanie dziecka, służą zaspokojeniu indywidualnych lub osobistych potrzeb rodzica podlegającego ustawodawstwu właściwego państwa członkowskiego, a zatem można je odróżnić od innych świadczeń rodzinnych, jako że mają one rekompensować rodzicowi utratę dochodu lub wynagrodzenia w czasie wychowywania dziecka, a nie wyłącznie pokrywać ogólne koszty utrzymania rodziny.***

- (14) W celu umożliwienia terminowej aktualizacji ■ rozporządzeń **(WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009** w zależności od sytuacji na szczeblu krajowym, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do dokonywania zmian w załącznikach do rozporządzenia ■ **(WE) nr 883/2004** i rozporządzenia (WE) nr 987/2009. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁸. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

⁸ **Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1;**
ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (15) Aby wspierać państwa członkowskie w ich wysiłkach mających na celu zwalczanie nadużyć i błędów w stosowaniu przepisów dotyczących koordynacji, konieczne jest ustanowienie dodatkowej podstawy prawnej dla przetwarzania danych osobowych osób objętych rozporządzeniami (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 **zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁹**. Umożliwiłoby to państwom członkowskim **■** porównywanie danych przechowywanych przez ich instytucje właściwe z danymi innych państw członkowskich w celu znalezienia ewentualnych błędów lub niespójności, które wymagają dalszego zbadania.
- (16) W celu przyspieszenia procedury weryfikacji i wycofywania dokumentów w **przypadkach** nadużyć lub błędów konieczne jest zacieśnienie współpracy i wymiany informacji między instytucją wydającą dokument a instytucją, która wystąpiła o jego wycofanie. W razie pojawienia się wątpliwości co do ważności dokumentu lub poprawności dowodów potwierdzających **■**, w interesie państw członkowskich i osób zainteresowanych leży osiągnięcie przez zainteresowane instytucje porozumienia w rozsądnym terminie.

- (17) ***Powinna istnieć szczegółowa procedura współpracy w przypadku wątpliwości co do ważności dokumentów dotyczących ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego mającego zastosowanie do posiadacza tych dokumentów. Należy również ustanowić dodatkowe przepisy dotyczące działania z mocą wsteczną, w przypadku gdy dokument zostanie wycofany lub poprawiony. Obejmuje to sytuacje, w których zainteresowane państwa członkowskie powinny rozważyć zawarcie porozumienia na podstawie art. 16 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w odniesieniu do części lub wszystkich okresów objętych tym dokumentem.***
- (18) Aby zapewnić skuteczne i sprawne funkcjonowanie zasad koordynacji, konieczne jest doprecyzowanie zasad ustalania ustawodawstwa mającego zastosowanie do pracowników, którzy wykonują aktywność o charakterze ekonomicznym w co najmniej dwóch państwach członkowskich, tak aby w większym stopniu dostosować te zasady do warunków mających zastosowanie do osób ■ wysyłanych do wykonywania aktywności o charakterze ekonomicznym w jednym państwie członkowskim. ■
- (19) ***Należy wzmocnić powiązanie z systemem zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego pochodzenia pracowników najemnych wysłanych do innego państwa członkowskiego poprzez określenie minimalnego okresu wcześniejszego podlegania systemowi zabezpieczenia społecznego.***

- (20) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania art. 12 i 13 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 **oraz przepisów dotyczących odzyskiwania należności przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 987/2009** należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁰.
- (21) Jeżeli państwo członkowskie nie jest w stanie dokonać powiadomienia dotyczącego średniego kosztu rocznego na osobę w każdej grupie wiekowej w odniesieniu do danego roku referencyjnego w wymaganym terminie, państwo to powinno móc przedstawić należności za ten rok w oparciu o średnie koszty roczne w odniesieniu do poprzedniego roku opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Koszty świadczeń rzeczowych zwracane na podstawie kwot zryczałtowanych powinny być jak najbardziej zbliżone do rzeczywistych wydatków. Odstępstwo od obowiązku powiadomienia powinno wymagać zezwolenia Komisji Administracyjnej i nie powinno być przyznawane w dwóch kolejnych latach.

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (22) ■ Procedurę wyrównawczą mającą zastosowanie w sytuacji, gdy ustawodawstwo państwa członkowskiego stosowano tymczasowo zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 987/2009, należy rozszerzyć na przypadki, ***gdy instytucja nie była właściwa do przyznawania świadczeń lub otrzymywania składek***. Ponadto w tym kontekście należy odstąpić od stosowania rozbieżnych przepisów prawa krajowego dotyczących przedawnienia, tak aby rozliczenia między instytucjami z mocą wsteczną nie były utrudnione przez niezgodne terminy określone w ustawodawstwie krajowym, przy jednoczesnym ustanowieniu jednolitego terminu przedawnienia wynoszącego ***trzy*** lata, licząc wstecz od rozpoczęcia procedury dialogu, o której mowa w art. 5 ust. 3 i 4 oraz art. 6 ust. 3 tego rozporządzenia, tak aby procedura rozstrzygania sporów nie była utrudniona.

- (23) Skuteczne odzyskiwanie należności jest sposobem przeciwdziałania nadużyciom i oszustwom oraz ich zwalczania, a także sposobem zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemów zabezpieczenia społecznego. Procedury odzyskiwania należności przewidziane w tytule IV rozdział III rozporządzenia (WE) nr 987/2009 opierają się na procedurach i przepisach przewidzianych w dyrektywie **Rady** 2008/55/WE¹¹. Dyrektywa ta została zastąpiona dyrektywą Rady 2010/24/UE¹², którą wprowadzono jednolity tytuł wykonawczy dla środków egzekucyjnych oraz standardowy formularz zgłaszania instrumentów i środków odnoszących się do należności. W trakcie przeglądu dokonanego przez Komisję Administracyjną większość państw członkowskich uznała za korzystne stosowanie jednolitego tytułu wykonawczego umożliwiającego egzekucję, podobnego do tego, który przewidziano w dyrektywie 2010/24/UE. W celu zapewnienia skuteczniejszego odzyskiwania należności i sprawniejszego funkcjonowania zasad koordynacji zasady wzajemnej pomocy w odzyskiwaniu należności z tytułu zabezpieczeń społecznych powinny zatem odzwierciedlać nowe środki przewidziane w dyrektywie 2010/24/UE.

¹¹ **Dyrektywa Rady 2008/55/WE z dnia 26 maja 2008 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących niektórych opłat, ceł, podatków i innych obciążeń (Dz.U. L 150 z 10.6.2008, s. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/55/oj>).**

¹² **Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/24/oj>).**

- (24) Aby uwzględnić zmiany prawne w niektórych państwach członkowskich **i Zjednoczonym Królestwie**¹³ oraz zagwarantować zainteresowanym stronom pewność prawa należy zmienić załączniki do rozporządzenia (WE) nr 883/2004 **i rozporządzenia (WE) nr 987/2009,**
- (25) **Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001** Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁴ **skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Danych Osobowych, który wydał opinię w dniu 8 maja 2017 r.**
- (26) **O ile niektóre przepisy niniejszego rozporządzenia mogą być stosowane natychmiast, ponieważ nie wymagają dalszego wdrażania, to w przypadku pewnych przepisów niniejszego rozporządzenia należy ustanowić późniejszą datę rozpoczęcia stosowania, by zapewnić wystarczająco dużo czasu na ich wdrożenie,**

¹³ **Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej przestało być państwem członkowskim w dniu 31 stycznia 2020 r. Zgodnie z Umową o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 nadal mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i w nim w odniesieniu do osób, o których mowa w art. 30, 32 i 33 tej umowy.**

¹⁴ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/45/oj>).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 883/2004 wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się motyw w brzmieniu:

„(2a) *Art. 45 i 48 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zapewniają swobodny przepływ pracowników, co wiąże się ze zniesieniem wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, oraz przewidują przyjęcie środków w dziedzinie zabezpieczenia społecznego koniecznych do zapewnienia tej swobody. Ponadto zgodnie z art. 21 TFUE każdy obywatel Unii ma prawo przemieszczać się i przebywać swobodnie na terytorium Państw Członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w Traktatach i środkach przyjętych w celu ich wykonania.*”;

2) motyw 5 zastępuje się motywami w brzmieniu:

„(5) W ramach takiej koordynacji niezbędne jest zagwarantowanie w Unii równego traktowania osób zainteresowanych na mocy różnych ustawodawstw krajowych.

(5a) Przy stosowaniu zasady równego traktowania przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu należy przestrzegać orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości. Trybunał Sprawiedliwości dokonał wykładni tej zasady oraz związku między niniejszym rozporządzeniem a m.in. dyrektywą 2004/38/WE w wyrokach w sprawach C-140/12 Brey*, C-333/13 Dano, C-67/14 Alimanovic***, C-299/14 García-Nieto**** oraz C-308/14 Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*****.**

(5b) Państwa Członkowskie powinny zapewnić, aby nieaktywni ekonomicznie przemieszczający się obywatele UE nie byli pozbawieni możliwości spełnienia warunku posiadania pełnego ubezpieczenia zdrowotnego w przyjmującym Państwie Członkowskim, który ustanowiono w dyrektywie 2004/38/WE. *Powinni oni móc, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową*, wносить proporcjonalny wkład do systemu ubezpieczenia zdrowotnego, *jeżeli nie są w stanie spełnić w inny sposób odpowiednich kryteriów dostępu do pełnego ubezpieczenia zdrowotnego* w Państwie Członkowskim, w którym zwykle przebywają.

-
- * Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 września 2013 r., Brey, C-140/12, ECLI:EU:C:2013:565.
 - ** Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 8 listopada 2014 r., Dano, C-333/13, ECLI:EU:C:2014:2358.
 - *** Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 15 września 2015 r., Alimanovic, C-67/14, ECLI:EU:C:2015:597.
 - **** Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 25 lutego 2016 r., García-Nieto, C-299/14, ECLI:EU:C:2016:114.
 - ***** Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 czerwca 2016 r., C-308/14, Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, ECLI:EU:C:2016:436.”;

3) motyw 18b otrzymuje brzmienie:

„(18b) W podczęści FTL załącznika III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012* pojęcie »bazy macierzystej« załogi lotniczej i personelu pokładowego zdefiniowane jest jako miejsce wyznaczone przez operatora dla członka załogi, z którego ten członek załogi zwykle rozpoczyna i w którym kończy okres służby lub serię okresów służby i w którym w normalnych okolicznościach operator nie odpowiada za jego zakwaterowanie.

* Rozporządzenie Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz.U. L 296 z 25.10.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/965/oj>).”;

4) motyw 24 otrzymuje brzmienie:

„(24) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości świadczenia z tytułu długotrwałej opieki dla ubezpieczonych i członków ich rodzin **powinny zasadniczo nadal** być koordynowane zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do świadczeń z tytułu choroby. **Przepisy te powinny jednak uwzględniać szczególny charakter świadczeń z tytułu długotrwałej opieki.** Niezbędne jest także ustanowienie szczegółowych przepisów w przypadku zbiegu świadczeń rzeczowych i pieniężnych z tytułu długotrwałej opieki.

(24a) Świadczenia z tytułu długotrwałej opieki oznaczają tylko świadczenia, których podstawowym celem jest zaspokojenie potrzeb w zakresie opieki osoby wymagającej - ze względu na utrudnienie funkcjonowania spowodowane na przykład podeszłym wiekiem, niepełnosprawnością lub chorobą - znacznej pomocy innych osób w wykonywaniu podstawowych czynności codziennego życia przez dłuższy czas. Ponadto świadczenia z tytułu długotrwałej opieki oznaczają tylko świadczenia, które można uznać za świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego w rozumieniu niniejszego rozporządzenia. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, na przykład w sprawie C-433/13 Komisja przeciwko Republice Słowackiej*, świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego są świadczeniami przyznawanymi uprawnionym bez indywidualnej i uznaniowej oceny potrzeb osobistych na podstawie prawnie określonej sytuacji. Świadczenia z tytułu długotrwałej opieki należy zatem interpretować odpowiednio. W szczególności świadczenia z tytułu długotrwałej opieki nie powinny obejmować pomocy społecznej ani medycznej. Świadczeń udzielanych na zasadzie uznaniowej, po przeprowadzeniu indywidualnej oceny osobistych potrzeb wnioskodawcy, nie uznaje się za świadczenia z tytułu długotrwałej opieki do celów niniejszego rozporządzenia.

* Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 września 2015 r., Komisja przeciwko Republice Słowackiej, C-433/13, ECLI:EU:C:2015:602.”;

5) dodaje się motywy w brzmieniu:

„(32a) Do Państwa Członkowskiego należy podjęcie decyzji, czy przedłuży okres sześciu miesięcy przewidziany w art. 64 ust. 1 lit. c) niniejszego rozporządzenia zgodnie z prawem Unii, w tym z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-551/16 Klein Schiphorst*.

(32b) Art. 45 TFUE gwarantuje swobodę przepływu pracowników w Unii i zakazuje wszelkiej dyskryminacji pracowników Państw Członkowskich ze względu na przynależność państwową, m.in. w zakresie zatrudnienia. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 pracownikom przygranicznym powinny również przysługiwać takie prawa podstawowe bez dyskryminacji. Art. 5 tego rozporządzenia stanowi, że obywatel Państwa Członkowskiego, który poszukuje zatrudnienia na terytorium innego Państwa Członkowskiego, powinien uzyskać tam taką samą pomoc, jakiej urzędy pracy w tym państwie udzielają swoim obywatelom poszukującym zatrudnienia..**

**(32c)Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady
573/2014/UE*** ustanowiono ogólnounijną sieć
publicznych służb zatrudnienia mającą na celu
zachęcanie do współpracy między Państwami
Członkowskimi w dziedzinie zatrudnienia w obszarach
kompetencji publicznych służb zatrudnienia, między
innymi przez wspieranie większej dobrowolnej
mobilności geograficznej i zawodowej na
sprawiedliwych zasadach, aby zaspokoić szczególne
potrzeby rynku pracy.**

*** Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 marca
2018 r., J. Klein Schiphorst, C-551/16,
ECLI:EU:C:2018:200.**

**** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady
(UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r.
w sprawie swobodnego przepływu pracowników
wewnątrz Unii (Dz.U. L 141 z 27.5.2011, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2011/492/oj>).**

***** Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr
573/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie
wzmocnionej współpracy między publicznymi
służbami zatrudnienia (Dz.U. L 159 z 28.5.2014, s.
32, ELI:
[http://data.europa.eu/eli/dec/2014/573\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2014/573(2)/oj));**

6) dodaje się motywy w brzmieniu:

„(35a) Do celów obliczania dodatku dyferencyjnego niniejsze rozporządzenie uwzględnia wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-347/12, Wiering*, a jednocześnie przewiduje niezbędne objaśnienia i uproszczenia. Z uwagi na szczególny, zróżnicowany charakter świadczeń rodzinnych w Państwach Członkowskich należy wyodrębnić dwa rodzaje świadczeń rodzinnych w oparciu o ich główny cel, założenia i podstawę ich udzielania.

(35b) Pieniężne świadczenia rodzinne mające na celu **przede wszystkim** zastąpienie dochodu **nieuzyskanego, w całości lub w części, lub dochodu, którego dana osoba nie może uzyskać, w związku z** wychowywaniem dziecka **można odróżnić od innych świadczeń rodzinnych, które są przeznaczone na pokrycie wydatków rodziny.** **Ponieważ takie świadczenia można by uznać za** prawa indywidualne, które przysługują osobiście rodzicowi podlegającemu ustawodawstwu właściwego Państwa Członkowskiego, **powinna istnieć możliwość zastrzeżenia ich wyłącznie dla tego rodzica. Takie** świadczenia **indywidualne** są wymienione w części I załącznika XIII do niniejszego rozporządzenia. Państwo Członkowskie właściwe w drugiej kolejności powinno mieć możliwość postanowienia, że w przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawodawstwem właściwego Państwa Członkowskiego i zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania członków rodziny, zasady pierwszeństwa nie mają zastosowania do takich świadczeń. W przypadku gdy Państwo Członkowskie postanowi nie stosować przepisów dotyczących pierwszeństwa, musi to czynić konsekwentnie wobec

wszystkich osób uprawnionych znajdujących się w podobnej sytuacji, a także dokonać wpisu do części II załącznika XIII.

(35c) W stosownych przypadkach niniejsze rozporządzenie uwzględnia rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009.**

*** Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 czerwca 2014 r., Wiering, C-347/12, ECLI:EU:C:2014:300.**

**** Rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz.U. L 7 z 10.1.2009, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/2009/4\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2009/4(1)/oj)).";**

7) dodaje się motyw w brzmieniu:

„(39a) Do przetwarzania danych osobowych na mocy niniejszego rozporządzenia ma zastosowanie odpowiedni dorobek prawny UE w zakresie ochrony danych, w szczególności rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) **2016/679***.

*** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).";**

8) dodaje się motywy w brzmieniu:

„(40a) Zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724* Państwa Członkowskie mają zapewnić, aby pracodawcy lub zainteresowani, z zastrzeżeniem ustanowienia odpowiednich procedur, mieli dostęp do wniosku o ustalenie mającego zastosowanie ustawodawstwa dotyczącego zabezpieczenia społecznego i mogli wypełnić taki wniosek w pełni online. Procedura w pełni online obejmuje automatyczne potwierdzenie odbioru, chyba że wynik procedury jest dostarczany natychmiast. Procedura powinna być przyjazna dla użytkownika. Niniejsze rozporządzenie wymaga od Państw Członkowskich, aby stopniowo usprawniły wykorzystywanie nowych technologii do wymiany, udostępniania i przetwarzania danych wymaganych do stosowania przepisów dotyczących koordynacji zabezpieczenia społecznego. Przepisy te obejmują procedury, o których mowa w art. 15, 16 i 19 rozporządzenia (WE) nr 987/2009.

(40b) W świetle celu ustawodawstwa dotyczącego koordynacji zabezpieczenia społecznego w Unii, chociaż Państwa Członkowskie są odpowiedzialne za wywiązywanie się z obowiązków wynikających z prawa Unii w obszarach objętych niniejszym rozporządzeniem oraz rozporządzeniem (WE) nr 987/2009, potencjalne środki przeciwko naruszeniom tych obowiązków nie powinny utrudniać korzystania ze swobody przemieszczania się w Unii. W szczególności środki mające na celu zapobieganie nieprzestrzeganiu obowiązków określonych w art. 15 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 987/2009, który wymaga powiadomienia instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie, przed rozpoczęciem pracy w innym Państwie Członkowskim, oraz złożenia wniosku o poświadczenie, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 987/2009, nie mogą skutkować nieuzasadnionymi i nieproporcjonalnymi ograniczeniami w korzystaniu ze swobody przemieszczania się przez zainteresowanych. Nieprzestrzeganie tych obowiązków nie prowadzi automatycznie do zmiany mającego zastosowanie ustawodawstwa krajowego, które należy ustalić zgodnie z tytułem II niniejszego rozporządzenia. Ponadto obowiązki te należy interpretować i egzekwować spójnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości dotyczącym poświadczania mającego zastosowanie ustawodawstwa, zazwyczaj w formie zaświadczenia znanego jako dokument przenośny A1 (PDA1) oraz jego poprzedniej wersji - zaświadczenia E-101.

(40c) Aby zapewnić, że przepisy dotyczące koordynacji zabezpieczenia społecznego pozostaną adekwatne do zakładanych celów, należy uwzględnić postęp technologiczny i korzyści płynące z cyfryzacji, w szczególności w usprawnianiu i upraszczaniu wymiany informacji między instytucjami właściwymi. Postępy technologiczne w zakresie koordynacji zabezpieczenia społecznego, takie jak w pełni wdrożony i operacyjny europejski system elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego, mogą przyczynić się do uproszczenia procesu i przestrzegania art. 15 rozporządzenia (WE) nr 987/2009. Cyfryzacja procesu ubiegania się o poświadczenia dotyczące zabezpieczenia społecznego, w tym dotyczące mającego zastosowanie ustawodawstwa, i otrzymywania takich poświadczeń będzie kolejnym ważnym krokiem w kierunku rozwiązania umożliwiającego transgraniczną weryfikację takich poświadczeń w czasie rzeczywistym, co umożliwi szybkie potwierdzanie ich ważności. Komisja i Państwa Członkowskie ściśle współpracują ze sobą w celu przyspieszenia cyfryzacji takich interakcji między osobami fizycznymi a organami publicznymi, np. w ramach inicjatywy dotyczącej europejskiego dowodu zabezpieczenia społecznego. Europejskie portfele tożsamości cyfrowej ustanowione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1183 mogą stać się systemem cyfrowym ułatwiającym przyjazną dla użytkownika i bezpieczną identyfikację i weryfikację w wymiarze transgranicznym.**

(40d) Państwa Członkowskie powinny nadal inwestować w cyfryzację swoich systemów zabezpieczenia społecznego, w stosownych przypadkach, między innymi w celu zapewnienia przemieszczającym się obywatelom i przedsiębiorstwom sprawnych rozwiązań cyfrowych. W tym celu mogłyby one wykorzystywać dostępne unijne instrumenty finansowania. W stosownych przypadkach takie finansowanie można wykorzystywać do wspierania odpowiednich reform na szczeblu krajowym, które są niezbędne do promowania właściwego egzekwowania niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (WE) nr 987/2009, oraz aby zwalczać nadużycia i błędy, m.in. przez usprawnienie gromadzenia danych i sprawozdawczości.

(40e) Celem Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ELA) jest między innymi pomoc Państwom Członkowskim i Komisji w skutecznym stosowaniu i egzekwowaniu prawa Unii związanego z mobilnością pracowników w całej Unii oraz w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w Unii, a tym samym przyczynianie się w ramach jego mandatu do zapewnienia sprawiedliwej mobilności pracowników w całej Unii. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149* ELA ułatwia i zacieśnia współpracę między Państwami Członkowskimi, m.in. przez ułatwianie uzgodnionych i wspólnych inspekcji, które mogą również dotyczyć przestrzegania obowiązku powiadamiania i wykrywania nadużyć w odniesieniu do zwolnień z tego obowiązku, a także przez ułatwianie współpracy i przyspieszenie wymiany informacji między Państwami Członkowskimi. ELA promuje potencjalne wykorzystywanie mechanizmów wymiany elektronicznej i baz danych między Państwami Członkowskimi w celu ułatwienia dostępu do danych w czasie rzeczywistym i wykrywania nadużyć oraz może sugerować możliwe usprawnienia w korzystaniu z tych mechanizmów i baz danych.**

-
- * **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).**
- ** **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1183 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 910/2014 w odniesieniu do ustanowienia europejskich ram tożsamości cyfrowej (Dz.U. L, 2024/1183, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj>).**
- *** **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające Europejski Urząd ds. Pracy, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylające decyzję (UE) 2016/344 (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1149/oj>).';**

9) dodaje się motyw w brzmieniu:

„(46) Niniejsze rozporządzenie jest zgodne z prawami podstawowymi i zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej **i w europejskiej konwencji praw człowieka** oraz ma być wykonywane zgodnie z tymi prawami i zasadami.”;

10) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. i) pkt 1) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) w odniesieniu do świadczeń rzeczowych zgodnie z tytułem III rozdział 1 - każdą osobę określoną lub uznaną za członka rodziny lub określoną jako członek gospodarstwa domowego przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, w którym osoba ta zamieszkuje;”;

b) lit. va) ppkt (i) zastępuje się podpunktami w brzmieniu:

„(i) do celów tytułu III rozdział 1 w odniesieniu do świadczeń z tytułu choroby, macierzyństwa i równoważnych świadczeń dla ojca - świadczenia rzeczowe przewidziane w ustawodawstwie Państwa Członkowskiego, które służą zapewnieniu, udostępnieniu i bezpośredniemu opłaceniu lub zwrotowi kosztów opieki medycznej oraz produktów i usług stanowiących element dodatkowy takiej opieki;

(ia) do celów tytułu III rozdział 1 w odniesieniu do świadczeń z tytułu długotrwałej opieki - świadczenia rzeczowe przewidziane w ustawodawstwie Państwa Członkowskiego, które służą zapewnieniu, udostępnieniu i bezpośredniemu opłaceniu długotrwałej opieki lub zwrotowi kosztów takiej opieki, o których to świadczeniach mowa w lit. vb) niniejszego artykułu;”;

c) dodaje się literę w brzmieniu:

„vb) „świadczenie z tytułu długotrwałej opieki” oznacza świadczenie rzeczowe **lub pieniężne mające na celu zaspokojenie potrzeb w zakresie opieki osoby, która** ze względu na **■** ograniczenie sprawności **wymaga** znacznej pomocy innej osoby lub osób w wykonywaniu podstawowych **codziennych** czynności **przez dłuższy czas w celu** wspierania jej samodzielności, łącznie ze świadczeniami udzielanymi **na ten sam cel** osobie niosącej taką pomoc **■** ;

11) art. 3 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) świadczeń z tytułu choroby i świadczeń z tytułu długotrwałej opieki;”;

12) art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa Członkowskie powiadamiają pisemnie Komisję o oświadczeniach, złożonych zgodnie z art. 1 lit. l), o ustawodawstwie i systemach, o których mowa w art. 3, o zawartych konwencjach, o których mowa w art. 8 ust. 2, o świadczeniach minimalnych, o których mowa w art. 58, oraz o wprowadzonych do nich istotnych zmianach. W powiadomieniach tych określa się datę, od której niniejsze rozporządzenie będzie stosowane do systemów wskazanych przez Państwa Członkowskie.”;

13) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 **otrzymuje brzmienie:**

„2. Do celów niniejszego tytułu osoby otrzymujące świadczenia pieniężne z powodu lub w konsekwencji pracy najemnej lub działalności na własny rachunek uznaje się za wykonujące wspomnianą pracę lub działalność. Nie dotyczy to świadczeń z tytułu inwalidztwa, emerytur ani rent rodzinnych, rent z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych ani świadczeń pieniężnych z tytułu długotrwałej opieki przyznanych osobie wymagającej opieki.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Praca w charakterze członka załogi lotniczej lub personelu pokładowego, wykonywana w lotniczym transporcie pasażerów lub towarów, jest uznawana za pracę wykonywaną ■ w Państwie Członkowskim, w którym znajduje się baza macierzysta, zgodnie z definicją zawartą w części FTL załącznika III do rozporządzenia (UE) nr 965/2012.”;

14) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Przepisy szczególne

- 1.** Osoba, która wykonuje pracę najemną w Państwie Członkowskim w imieniu pracodawcy prowadzącego tam normalnie swoją działalność i która została ■ wysłana przez tego pracodawcę do innego Państwa Członkowskiego do wykonywania pracy w imieniu tego pracodawcy, nadal podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy i że osoba ta nie **zastępuje** innego pracownika najemnego **wysłanego zgodnie z niniejszym ustępem ani** osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, o której mowa **w ust. 2**.
- 2.** Osoba, która normalnie prowadzi działalność na własny rachunek w Państwie Członkowskim, a która udaje się do innego Państwa Członkowskiego, by wykonywać tam podobną działalność, nadal podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej działalności nie przekracza 24 miesięcy i że osoba ta nie zastępuje innego pracownika najemnego **wysłanego zgodnie z ust. 1 ani** osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, o której mowa **w niniejszym ustępie**.

3. ***W przypadku gdy pracownik najemny, o którym mowa w ust. 1, lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, o której mowa w ust. 2, nie zakończy swojej pracy lub działalności w drugim Państwie Członkowskim i zostanie zastąpiona przez inną osobę, ta inna osoba nadal podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, z którego została wysłana lub w którym normalnie wykonuje działalność na własny rachunek, pod warunkiem że całkowity czas pracy lub działalności wszystkich tych osób w drugim Państwie Członkowskim nie przekracza 24 miesięcy i spełnione są pozostałe warunki, o których mowa w ust. 1 lub 2.”;***

15) art. 13 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„4a. Osoba, która wykonuje pracę najemną lub działalność na własny rachunek w jednym Państwie Członkowskim i jednocześnie otrzymuje świadczenia dla bezrobotnych z innego Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego wypłacającego świadczenia dla bezrobotnych.

5. Osoby, o których mowa w ust. 1–4a, traktowane są, do celów ustawodawstwa określonego zgodnie z tymi przepisami, tak jak gdyby wykonywały całą swoją pracę najemną lub działalność na własny rachunek i uzyskiwały cały swój dochód w zainteresowanym Państwie Członkowskim.”;

16) ***w tytule III tytuł rozdziału 1 otrzymuje brzmienie:***

„Świadczenia z tytułu choroby, długotrwałej opieki, macierzyństwa i równoważne świadczenia dla ojca”;

17) art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O ile przepisy ust. 2 nie stanowią inaczej, ubezpieczony i członkowie jego rodziny przebywający w innym Państwie Członkowskim niż właściwe Państwo Członkowskie są uprawnieni do świadczeń rzeczowych, które stają się niezbędne z powodów medycznych lub z powodu potrzeby długotrwałej opieki w czasie ich pobytu, z uwzględnieniem charakteru tych świadczeń i przewidywanej długości pobytu. Świadczenia te udzielane są w imieniu instytucji właściwej przez instytucję Państwa Członkowskiego pobytu zgodnie z przepisami ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zainteresowany był ubezpieczony na mocy tego ustawodawstwa.”;

18) art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, ubezpieczony udający się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania w czasie tego pobytu świadczeń rzeczowych, o których mowa w art. 1 lit. va) ppkt (i), ubiega się o zezwolenie instytucji właściwej”;

19) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 30

Składki obciążające emerytów lub rencistów

- 1. Instytucja Państwa Członkowskiego zobowiązana na mocy stosowanego przez nią ustawodawstwa do potrącania składek na poczet świadczeń z tytułu choroby, długotrwałej opieki, macierzyństwa i równoważnych świadczeń dla ojca może żądać takich potrąceń i odzyskiwać takie potrącenia, w wysokości ustalonej zgodnie z ustawodawstwem, które instytucja ta stosuje, tylko w zakresie, w jakim koszt świadczeń udzielanych zgodnie z art. 23-26 ma ponieść instytucja tego Państwa Członkowskiego.**
- 2. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w art. 25, uzyskanie świadczeń z tytułu choroby, długotrwałej opieki, macierzyństwa i równoważnych świadczeń dla ojca uwarunkowane jest wpłacaniem składek lub podobnych wpłat na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, w którym zainteresowany emeryt lub rencista ma miejsce zamieszkania, składki te nie są opłacane z tytułu takiego miejsca zamieszkania.”;**

20) w art. 32 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. W przypadku gdy członek rodziny ma pochodne prawo do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem więcej niż jednego Państwa Członkowskiego, zastosowanie mają następujące przepisy dotyczące pierwszeństwa:

- a) w przypadku praw opartych na różnych podstawach pierwszeństwo jest następujące:
 - (i)** prawa, które ubezpieczony nabył jako pracownik najemny lub osoba pracująca na własny rachunek;
 - (ii)** prawa nabyte na podstawie otrzymywanych przez ubezpieczonego świadczeń emerytalnych lub rentowych;
 - (iii)** prawa nabyte na podstawie miejsca zamieszkania ubezpieczonego;
- b)** w przypadku praw pochodnych nabytych na tej samej podstawie pierwszeństwo ustala się przez odniesienie do miejsca zamieszkania członka rodziny jako do kryterium pomocniczego;
- c)** w przypadku gdy nie można ustalić pierwszeństwa na podstawie lit. a) lub b) stosuje się najdłuższy okres ubezpieczenia ubezpieczonego w krajowym systemie emerytalno-rentowym.”;

21) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 33a

Świadczenia z tytułu długotrwałej opieki

- 1. Komisja Administracyjna, po konsultacji z partnerami społecznymi, sporządza szczegółowy wykaz świadczeń z tytułu długotrwałej opieki, które spełniają kryteria określone w art. 1 lit. vb), wskazując w każdym przypadku, czy są to świadczenia rzeczowe czy pieniężne oraz czy są one udzielane osobie korzystającej z opieki czy opiekunowi.**
- 2. W przypadku gdy świadczenia z tytułu opieki długoterminowej objęte niniejszym rozdziałem mają również cechy świadczeń koordynowanych na mocy innego rozdziału tytułu III, Państwa Członkowskie mogą, w drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, koordynować udzielanie takich świadczeń zgodnie z przepisami tego rozdziału - pod warunkiem że łączny skutek takiej koordynacji jest co najmniej tak korzystny dla beneficjentów, jak gdyby świadczenie było koordynowane jako świadczenie z tytułu opieki długoterminowej na mocy niniejszego rozdziału, i pod warunkiem, iż jest ono wymienione w załączniku XII - precyzując, który rozdział tytułu III ma zastosowanie.**
- 3. Art. 34 ust. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia ma również zastosowanie do świadczeń wymienionych w załączniku XII.”;**

22) art. 34 **otrzymuje brzmienie:**

„Artykuł 34

Zbieg świadczeń z tytułu opieki długoterminowej

- 1. W przypadku gdy osoba otrzymująca świadczenia pieniężne z tytułu opieki długoterminowej od właściwego Państwa Członkowskiego na podstawie art. 21 lub 29 jest również uprawniona na podstawie niniejszego rozdziału do ubiegania się o świadczenia rzeczowe przeznaczone do tego samego celu od instytucji Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania lub pobytu, a te świadczenia rzeczowe podlegają zwrotowi przez instytucję właściwego Państwa Członkowskiego na podstawie art. 35, stosuje się art. 10. W tym celu, jeżeli zainteresowany otrzymuje te świadczenia rzeczowe, kwota świadczeń pieniężnych przyznawanych przez właściwe Państwo Członkowskie jest pomniejszana o wartość tych świadczeń rzeczowych.**
- 2. Dwa lub kilka Państw Członkowskich, lub ich właściwe władze mogą ustalić inne środki lub środki uzupełniające, które nie są mniej korzystne dla zainteresowanych niż zasady określone w ust. 1.**
- 3. Jeżeli świadczenia pieniężne z tytułu opieki długoterminowej są przewidziane na podstawie ustawodawstwa więcej niż jednego Państwa Członkowskiego w tym samym okresie i na rzecz tych samych dzieci, zastosowanie mają zasady pierwszeństwa w przypadku zbiegu praw określone w art. 68 ust. 1.”;**

23) art. 50 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli w danej chwili zainteresowany nie spełnia albo już nie spełnia warunków określonych przez wszystkie ustawodawstwa Państw Członkowskich, którym podlegał, instytucje stosujące ustawodawstwo, którego warunki zostały spełnione, nie biorą pod uwagę, dokonując wyliczeń zgodnie z przepisami art. 52 ust. 1 lit. b), okresów spełnionych na podstawie ustawodawstw, których warunki nie zostały spełnione lub nie są już spełniane, w przypadkach kiedy powoduje to niższą kwotę świadczenia.”;

24) ***dodaje się artykuł w brzmieniu:***

„Artykuł 60a

Zasady szczególne dotyczące sumowania okresów w odniesieniu do świadczeń dla bezrobotnych

Do celów stosowania art. 6 w kontekście niniejszego rozdziału jedynie okresy, które są uwzględniane na mocy ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, w którym zostały ukończone, w celu nabycia i zachowania prawa do świadczenia dla bezrobotnych, są sumowane przez właściwe Państwo Członkowskie.”;

25) art. 61, 62 i 63 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 61

Zasady szczególne w odniesieniu do sumowania okresów

ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek i
właściwości w zakresie wypłaty świadczeń dla bezrobotnych

- 1.** Z wyjątkiem osób całkowicie bezrobotnych, o których mowa w art. 65 ust. 2, **3 i 5, stosowanie art. 6 i 60a przez Państwo Członkowskie ostatniego okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek** uzależnione jest od spełnienia ostatnio przez zainteresowanego **nieprzerwanego** okresu co najmniej **jednego miesiąca** ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, na podstawie którego ubiega się on o świadczenia.
- 2.** W przypadku gdy bezrobotny **nie ukończył nieprzerwanego okresu co najmniej jednego miesiąca** ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, **o którym mowa w ust. 1**, bezrobotny ten ma prawo do świadczeń dla bezrobotnych zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, w którym ukończył **poprzedni okres ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, pod warunkiem że taki okres był nieprzerwany przez co najmniej jeden miesiąc. Państwo Członkowskie, które staje się właściwe na mocy niniejszego ustępu, udziela świadczeń dla bezrobotnych zgodnie ze swoim ustawodawstwem, po zastosowaniu w niezbędnym zakresie art. 6 i 60a i zgodnie z art. 64a.**

3. ***W przypadku gdy bezrobotny nie ukończył nieprzerwanego okresu co najmniej jednego miesiąca ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek w jednym z Państw Członkowskich, o których mowa w ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu, Państwo Członkowskie ostatniego ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek staje się właściwe i udziela świadczeń dla bezrobotnych, zgodnie ze swoim ustawodawstwem, po zastosowaniu w niezbędnym zakresie art. 6 i 60a.***

Artykuł 62

Ustalanie wysokości świadczeń

1. ***Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ustalanie wysokości świadczeń na podstawie wysokości poprzedniego wynagrodzenia lub dochodu zawodowego, bierze pod uwagę wyłącznie wynagrodzenie lub dochód zawodowy, który zainteresowany otrzymywał z tytułu swojej ostatniej pracy najemnej lub działalności na własny rachunek na podstawie tego ustawodawstwa.***

2. ***Przepisy ust. 1 mają także zastosowanie w przypadkach, gdy ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą przewiduje szczególny okres odniesienia do celów ustalania wynagrodzenia lub dochodu zawodowego, który służy za podstawę wyliczania świadczeń, oraz gdy przez całość lub przez część tego okresu zainteresowany podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego.***
3. ***W drodze odstępstwa od przepisów ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, w odniesieniu do bezrobotnych objętych art. 65 ust. 2 akapit pierwszy i drugi, instytucja Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania bierze pod uwagę, w ramach warunków i ograniczeń stosowanego przez nią ustawodawstwa, wynagrodzenie lub dochód zawodowy, który zainteresowany otrzymywał w Państwie Członkowskim, którego ustawodawstwu podlegał w okresie swojego ostatniego zatrudnienia lub pracy na własny rachunek zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego.***

Artykuł 63

Przepisy szczególne w odniesieniu do uchylenia zasad zamieszkania

Do celów niniejszego rozdziału art. 7 ma zastosowanie wyłącznie w przypadkach przewidzianych w art. 64, 64a i 65 oraz w granicach w nich określonych.”;

26) w art. 64 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. c) **otrzymuje brzmienie:**

„c) **bezrobotny zachowuje prawo do świadczeń przez okres sześciu miesięcy, licząc od dnia, w którym bezrobotny przestał pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia Państwa Członkowskiego, które opuścił, przy czym łączny okres, przez który przyznawane są świadczenia, nie może przekraczać okresu udzielania świadczeń, do których był uprawniony na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego; termin sześciu miesięcy może być przedłużony przez właściwe urzędy lub instytucje do końca okresu uprawnienia danej osoby do świadczeń;**”;

b) ust. 3 **otrzymuje brzmienie:**

„3. **O ile ustawodawstwo właściwego Państwa Członkowskiego nie jest bardziej korzystne, maksymalny okres, przez który bezrobotny zachowuje prawo do świadczeń między dwoma okresami zatrudnienia na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu i art. 64a, wynosi sześć miesięcy; właściwe urzędy lub instytucje mogą przedłużyć ten okres do końca okresu uprawnienia danej osoby do świadczeń.**”;

27) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 64a

Zasady szczególne w odniesieniu do bezrobotnych udających się do innego Państwa Członkowskiego, którzy nie spełniają warunków określonych w art. 61 ust. 1 i art. 64

1. W **sytuacji, o której** mowa w art. 61 ust. 2, **Państwo Członkowskie, które staje się** właściwe, udziela świadczeń dla bezrobotnych, **zgodnie ze swoim ustawodawstwem, na okres, o którym mowa** w art. 64 ust. 1 lit. c), pod warunkiem że bezrobotny pozostaje do dyspozycji służb zatrudnienia Państwa Członkowskiego ostatniego **okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek** oraz przestrzega warunków określonych na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego. **Rejestracja w służbach zatrudnienia Państwa Członkowskiego ostatniego okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek ma taki sam skutek jak rejestracja w służbach zatrudnienia właściwego Państwa Członkowskiego.** Art. 64 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.”;
2. **Jeżeli bezrobotny, o którym mowa w ust. 1, zamierza poszukiwać zatrudnienia w Państwie Członkowskim innym niż Państwo Członkowskie właściwe dla świadczeń dla bezrobotnych lub Państwo Członkowskie ostatniego okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, art. 64 stosuje się odpowiednio. W tym celu art. 64 ust. 1 lit. a) należy rozumieć jako odnoszący się do służb zatrudnienia Państwa Członkowskiego ostatniego okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek.”;**

28) art. 65 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 65

Bezrobotni, którzy zamieszkiwali w Państwie Członkowskim innym niż właściwe Państwo Członkowskie

1. Bezrobotny ***całkowicie, częściowo lub w pewnych odstępach czasu***, który w okresie swojego ostatniego zatrudnienia lub pracy na własny rachunek miał miejsce zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż właściwe Państwo Członkowskie, pozostaje w dyspozycji ■ urzędów zatrudnienia właściwego Państwa Członkowskiego, ***lub w przypadku bezrobotnego częściowo lub w pewnych odstępach czasu - w stosownych przypadkach - pozostaje w dyspozycji pracodawcy.***

Taka osoba otrzymuje świadczenia zgodnie z ustawodawstwem właściwego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwała na terytorium tego państwa, i podlega prawom i obowiązkom określonym w tym ustawodawstwie. Świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwego Państwa Członkowskiego.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 całkowicie bezrobotny **■** pozostaje w dyspozycji **urzędów** zatrudnienia w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, **pod warunkiem że:**
- a) **w okresie swojego ostatniego zatrudnienia lub pracy na własny rachunek osoba ta zamieszkiwała w Państwie Członkowskim innym niż właściwe Państwo Członkowskie;**
 - b) **osoba ta nadal zamieszkuje w Państwie Członkowskim zamieszkania lub powróciła do tego państwa; oraz**
 - c) **osoba ta nie ukończyła nieprzerwanego okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek wynoszącego 22 tygodnie wyłącznie na podstawie ustawodawstwa właściwego Państwa Członkowskiego.**

Całkowicie bezrobotny, o którym mowa w akapicie pierwszym, otrzymuje świadczenia zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania, tak jak gdyby ukończył wszystkie okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego. Takie świadczenia udzielane są przez instytucję Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania.

Całkowicie bezrobotny, o którym mowa w niniejszym ustępie i który byłby uprawniony do świadczeń dla bezrobotnych wyłącznie na podstawie krajowego ustawodawstwa państwa właściwego, bez stosowania art. 6 niniejszego rozporządzenia, może ewentualnie pozostawać w dyspozycji urzędów zatrudnienia w tym Państwie Członkowskim i otrzymywać świadczenia

***zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby
miał w nim miejsce zamieszkania.***

3. ***Ust. 2 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do całkowicie bezrobotnego, który podczas swojej ostatniej działalności zanim stał się bezrobotny ukończył okresy ubezpieczenia jako osoba pracująca na własny rachunek lub okresy działalności na własny rachunek uznawane do celów uprawnień do świadczeń dla bezrobotnych w Państwie Członkowskim innym niż Państwo Członkowskie jego miejsca zamieszkania, a Państwo Członkowskie zamieszkania tego bezrobotnego powiadomiło na podstawie art. 9 o tym, że żadna kategoria osób pracujących na własny rachunek nie jest objęta systemem świadczeń dla bezrobotnych tego Państwa Członkowskiego.***
4. Jeżeli całkowicie bezrobotny, o którym mowa w ***ust. 1, ust. 2 akapit trzeci lub ust. 3 niniejszego artykułu***, nie chce oddać się do dyspozycji lub pozostawać w dyspozycji urzędów zatrudnienia właściwego Państwa Członkowskiego po zarejestrowaniu się w tych urzędach i ***postanawia*** poszukiwać pracy w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, wówczas art. 64 stosuje się odpowiednio ***z wyjątkiem jego ust. 1 lit. a)***.

5. *W przypadku gdy całkowicie bezrobotny, o którym mowa w ust. 4, postanawia poszukiwać pracy w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, a uprzednio ukończył okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, zsumowane z okresami ukończonymi w Państwie Członkowskim ostatniej działalności i w innych Państwach Członkowskich innej poprzedniej działalności, może on, po zakończeniu okresu, w którym otrzymuje świadczenia dla bezrobotnych od instytucji właściwego Państwa Członkowskiego zgodnie z ust. 4, ubiegać się o świadczenia dla bezrobotnych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania, tak jak gdyby ukończył wszystkie okresy w tym Państwie Członkowskim. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania udziela świadczeń dla bezrobotnych zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego. Okres, przez który bezrobotny otrzymywał świadczenia na podstawie ustawodawstwa właściwego Państwa Członkowskiego, jest odliczany od odpowiedniego okresu uprawnienia do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania.*
6. *Całkowicie bezrobotny, o którym mowa w niniejszym artykule, może **oddać** się do dyspozycji urzędów zatrudnienia właściwego Państwa Członkowskiego **lub Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania, oprócz oddania się do dyspozycji** urzędów zatrudnienia ■ Państwa Członkowskiego **udzielającego świadczeń na podstawie ust. 1 lub 2.**”;*

29) uchyla się art. 65a;

30) w art. 68 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku zbiegu uprawnień, świadczenia rodzinne udzielane są zgodnie z ustawodawstwem wyznaczonym jako mające pierwszeństwo na podstawie przepisów ust. 1. Uprawnienia do świadczeń rodzinnych na podstawie kolidujących ustawodawstw są zawieszane do kwoty przewidzianej przez pierwsze ustawodawstwo dla świadczeń tego samego typu i, w odpowiednim przypadku, określany jest dodatek dyferencyjny dla sumy, która przekracza tę kwotę. Jednakże nie ma obowiązku zapewnienia takiego dodatku dyferencyjnego w odniesieniu do dzieci zamieszkujących w innym Państwie Członkowskim, kiedy uprawnienie do przedmiotowych świadczeń wynika wyłącznie z miejsca zamieszkania.

2a. Do celów obliczania dodatku dyferencyjnego w odniesieniu do świadczeń rodzinnych na podstawie ust. 2, świadczenia tego samego typu dzieli się na dwie kategorie:

- a) pieniężne świadczenia rodzinne mające na celu przede wszystkim zastąpienie dochodu nieuzyskanego, w całości lub w części, lub dochodu, którego dana osoba nie może uzyskać, w związku z wychowywaniem dziecka; oraz**
- b) świadczenia rodzinne, inne niż wymienione w lit. a).”;**

31) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 68b

Przepis szczególny dotyczący pieniężnych świadczeń rodzinnych mających na celu zastąpienie dochodu podczas ***okresu przeznaczanego na wychowywanie dziecka***

1. **■** Świadczeń rodzinnych, ***o których mowa w art. 68 ust. 2a lit. a) niniejszego rozporządzenia i*** które są wymienione w załączniku XIII część ***I niniejszego rozporządzenia***, udziela się ***na podstawie ustawodawstwa*** właściwego Państwa Członkowskiego ***wyłącznie osobie podlegającej temu ustawodawstwu.*** **■** Do takich świadczeń nie przysługuje pochodne prawo. Do takich świadczeń nie ma zastosowania art. 68a niniejszego rozporządzenia, a instytucja właściwa nie jest zobowiązana uwzględnić wniosku złożonego na podstawie art. 60 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego przez drugiego rodzica, opiekuna lub instytucję występującą jako opiekun dziecka lub dzieci.
2. W drodze odstępstwa od art. 68 ust. 2, w przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń na podstawie kolidujących ustawodawstw Państwo Członkowskie może przyznać świadczenie rodzinne, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w całości, niezależnie od kwoty przewidzianej przez pierwsze ustawodawstwo. Państwa Członkowskie stosujące takie odstępstwo, są wymienione w załączniku XIII część 2 wraz ze wskazaniem świadczeń rodzinnych, do których odnosi się wspomniane odstępstwo.”;

32) w art. 72 dodaje się literę w brzmieniu:

„ea) przedstawianie opinii, jeśli wystąpi o nie Komisja, na wczesnym etapie przygotowywania aktów wykonawczych, o których mowa w art. 88b niniejszego rozporządzenia oraz art. 86a rozporządzenia wykonawczego, oraz zgłaszanie Komisji odpowiednich wniosków dotyczących zmiany tych aktów wykonawczych;”;

33) w tytule V „PRZEPISY PRZEJŚCIOWE” dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 75a

Obowiązki właściwych władz

1. Właściwe władze zapewniają, **zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową**, aby ich **odpowiednie** instytucje były **informowane** o wszystkich przepisach legislacyjnych lub innych, w tym o decyzjach Komisji Administracyjnej, oraz aby je stosowały w dziedzinach objętych niniejszym rozporządzeniem i rozporządzeniem wykonawczym, zgodnie z warunkami określonymi w tych rozporządzeniach.
2. W celu zapewnienia prawidłowego ustalenia mającego zastosowanie ustawodawstwa właściwe władze wspierają, **w stosownych przypadkach**, współpracę między instytucjami i **innymi odpowiednimi organami, takimi jak** inspektoraty pracy, w ich Państwach Członkowskich.”;

34) uchyla się art. 86, bez uszczerbku dla art. 91 akapity czwarty i piąty;

35) w art. 87a uchyla się ust. 2;

36) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 87b

Przepisy przejściowe dotyczące stosowania art. 91 niniejszego rozporządzenia i art. 97 rozporządzenia wykonawczego

1. Przepisy, o których mowa w art. 91 akapit trzeci niniejszego rozporządzenia lub w art. 97 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego nie dają podstawy do nabycia jakichkolwiek praw **przed odpowiednimi datami** rozpoczęcia stosowania, **o których w mowa w tych rozporządzeniach.**

2. Każdy okres ubezpieczenia, jak również – w stosownych przypadkach – każdy okres zatrudnienia, działalności na własny rachunek lub zamieszkania, ukończony zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego przed odpowiednimi ***datami*** rozpoczęcia stosowania ***określonymi w art. 91 akapit trzeci i czwarty niniejszego rozporządzenia oraz art. 97 akapit drugi, trzeci i czwarty rozporządzenia wykonawczego***, jest uwzględniany przez dane Państwo Członkowskie do ustalenia praw nabytych na podstawie tych przepisów.
3. Z zastrzeżeniem ust. 1 niniejszego artykułu, dane prawo może zostać nabyte na podstawie przepisów, o których mowa w art. 91 akapit trzeci niniejszego rozporządzenia oraz w art. 97 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego, nawet jeżeli odnosi się ono do zdarzeń, które miały miejsce przed wejściem w życie tych przepisów w danym Państwie Członkowskim.

4. *Jeżeli zgodnie z tytułem II niniejszego rozporządzenia dana osoba podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego innego niż to, któremu podlegała przed ... [data rozpoczęcia stosowania zmian wprowadzonych przez ... rozporządzenie zmieniające], ustawodawstwo mające zastosowanie przed tą datą stosuje się nadal przez okres przejściowy trwający tak długo, jak długo sytuacja pozostaje niezmieniona. Ten okres przejściowy upływa w każdym przypadku dnia ... [10 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego].*

Dana osoba może wystąpić z wnioskiem o zaprzestanie stosowania wobec niej okresu przejściowego. Taki wniosek powinien zostać złożony w instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania. Wnioski złożone w dniu lub przed dniem ... [27 miesięcy od daty wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] uznaje się za złożone w dniu ... [24 miesiące od daty wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego]. Wnioski złożone po dniu ... [27 miesięcy od daty wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] uznaje się za złożone pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu ich złożenia.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do art. 12. Art. 12 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] nadal ma zastosowanie do pracowników najemnych, którzy są wysłani do innego Państwa Członkowskiego, lub do osób prowadzących działalność na własny rachunek, które prowadzą podobną działalność w innym Państwie Członkowskim przed dniem ... [24 miesiące po wejściu w życie rozporządzenia zmieniającego].

5. ***Tytuł III rozdział 1 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się nadal do świadczeń z tytułu długotrwałej opieki, o które wnioski złożono przed dniem ... [24 miesiące po dacie wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego].***
6. ***Tytuł III rozdział 6 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się nadal do świadczeń dla bezrobotnych, o które wnioski złożono przed odpowiednią datą rozpoczęcia stosowania określonej w art. 91 akapit trzeci, czwarty i piąty.***

7. ***Tytuł III rozdział 8 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się nadal do świadczeń rodzinnych dotyczących dzieci urodzonych przed dniem ... [24 miesiące po dacie wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego].”;***

37) art. 88 zastępuje się artykułami w brzmieniu:

„Artykuł 88

Przekazanie uprawnienia do zmiany załączników

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 88a w celu dokonania, na wniosek Komisji Administracyjnej, okresowej zmiany załączników do niniejszego rozporządzenia i do rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 88a

Wykonywanie przekazanych uprawnień

- 1.** Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
- 2.** Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 88, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego].
- 3.** Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 88, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
- 4.** Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde Państwo Członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

- 5.** Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- 6.** Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 88 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

38) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 88b

Uprawnienia do przyjmowania aktów wykonawczych

1. Komisja przyjmuje akty wykonawcze **określające** procedurę - **w tym, w stosownych przypadkach, terminy** - stosowaną w celu zapewnienia jednolitych warunków **wdrażania tytułu II** niniejszego rozporządzenia **oraz odpowiednie procedury określone w rozporządzeniu wykonawczym**. W tych aktach **wykonawczych** ustanawia się **standardowe procedury odnoszące się do:**
 - a) wydawania, formatu i treści **zaświadczeń** poświadczających ustawodawstwo w dziedzinie zabezpieczenia społecznego mające zastosowanie do ich posiadacza, **a także automatycznego potwierdzenia otrzymania wniosku o takie zaświadczenia, w którym wskazuje się datę jego wydania oraz informacje zawarte we wniosku;**
 - b) kwestii, które należy sprawdzić przed wydaniem, **wycofaniem lub skorygowaniem zaświadczeń;**
 - c) wycofania **lub skorygowania zaświadczeń** przez instytucję, **która je wydała, zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu wykonawczym.**
2. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. **88c ust. 2**.

Artykuł 88c

Procedura komitetowa

- 1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.**
- 2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.”;**

39) art. 91 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 91

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 maja 2010 r.

Niezależnie od akapitu drugiego, daty rozpoczęcia stosowania poniższych przepisów są następujące:

- 1) następujące przepisy w wersji obowiązującej od dnia ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się od tej daty:
 - a) art. 11 ust. 5;**
 - b) art. 50 ust. 2;**
 - c) art. 72(ea);**
 - d) art. 75a i 86;**
 - e) art. 87a ust. 2;**
 - f) art. 87b, 88, 88a, 88b oraz 88c;**
 - g) załączniki I, II, III, IV, VI, VIII, IX, X i XI;**
- 2) **następujące przepisy w wersji obowiązującej od dnia ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego]**

stosuje się od dnia ... [24 miesiące po dacie wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego]:

- a) art. 1 pkt (i)(1)(ii), (va)(i), (va)(ia) oraz (vb);**
- b) art. 3 ust. 1 lit. a);**
- c) art. 9 ust. 1;**
- d) art. 11 ust.2;**
- e) art. 12;**
- f) art. 13 ust. 4a oraz 5;**
- g) art. 19 ust. 1;**
- h) art. 20 ust. 1;**
- i) art. 30;**
- j) art. 32 ust. 3;**
- k) art. 33a, 34, 60a, 61, 62 oraz 63;**
- l) art. 64 ust.1 lit. c) oraz art. 64 ust. 3;**
- m) art. 64a, 65 oraz 65a;**
- n) art. 68 ust. 2 oraz 2a;**
- o) art. 68b;**
- p) załączniki XII i XIII.**

Niezależnie od akapitu trzeciego niniejszego artykułu, w odniesieniu do osób, dla których Luksemburg był właściwym Państwem Członkowskim ich ostatniej działalności na zasadzie zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, art. 65 i 86 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się do dnia ... [5 lat po dniu wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego].

Luksemburg może powiadomić Komisję o konieczności przedłużenia tego okresu, o którym mowa akapicie czwartym do dnia ... [7 lat po wejściu w życie rozporządzenia zmieniającego]. Takiego powiadomienia o przedłużeniu należy dokonać w rozsądnym czasie

***przed końcem okresu, o którym mowa w akapicie
czwartym. Powiadomienie to jest publikowane w
Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.”;***

- 40) w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 883/2004 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

W rozporządzeniu (WE) nr 987/2009 wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się motyw w brzmieniu:

„(12a) Do celów określenia siedziby lub miejsca wykonywania działalności przedsiębiorstwa, w przypadku gdy dana osoba wykonuje pracę w co najmniej dwóch państwach członkowskich, należy wziąć pod uwagę szereg czynników, aby ustalić, gdzie podejmowane są zasadnicze decyzje dotyczące przedsiębiorstwa i gdzie wykonywane są funkcje jego administracji centralnej. Przykładami takich czynników są obroty, miejsca, w których odbywają się walne zgromadzenia, oraz zwyczajowy charakter wykonywanej działalności. Wykaz przykładowych czynników nie jest wyczerpujący i inne czynniki mogą być istotne dla określenia siedziby lub miejsca wykonywania działalności przedsiębiorstwa, w ramach ogólnej oceny, z nadaniem należytej wagi każdemu mającemu znaczenie czynnikowi, w zależności od okoliczności sprawy.”;

2) **dodaje się motywy w brzmieniu:**

„(13a) Jeżeli pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek wykonuje pracę w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie zgodnie z art. 12 rozporządzenia podstawowego, należy z wyprzedzeniem poinformować o tym instytucję właściwą państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie, i wystąpić z wnioskiem o poświadczenie, o którym mowa w art. 19 ust. 2 niniejszego rozporządzenia. Przekazanie informacji przed rozpoczęciem wykonywania działalności umożliwia właściwym instytucjom uprzednią ocenę sytuacji osób zainteresowanych oraz zapewnienie, od samego początku, prawidłowego określenia i stosowania ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego mającego zastosowanie na podstawie tytułu II rozporządzenia podstawowego, co ułatwia korzystanie ze swobodnego przepływu pracowników i swobody świadczenia usług oraz zwiększa pewność prawa w odniesieniu do zabezpieczenia społecznego zainteresowanego. Umożliwia to również lepszą koordynację między organami krajowymi, w tym planowanie kontroli. W przypadku gdy jest to uzasadnione charakterem lub czasem trwania działalności, należy przyjąć, że udzielenie takich wstępnych informacji, a w szczególności wystąpienie o takie poświadczenie, nie powinny mieć zastosowania do podróży służbowych lub pracy o łącznym czasie trwania nie dłuższym niż trzy kolejne dni pracy w okresie 30 kolejnych dni.

(13b) Działalność w sektorze budowlanym

charakteryzuje się szczególnymi cechami, które odróżniają ją od działalności w innych sektorach gospodarki. Duża liczba pracowników delegowanych w sektorze budowlanym odpowiada za wysoki odsetek dokumentów przenośnych A1 wydanych na podstawie art. 12 rozporządzenia podstawowego, a dostępne analizy wskazują, że nadużycia, nieprawidłowości lub nieuczciwe praktyki są często wykrywane w odniesieniu do takiej działalności. Dostępne dane wskazują również, że zarówno liczba wypadków przy pracy, w tym wypadków śmiertelnych, jak i współczynnik częstości wypadków przy pracy są szczególnie wysokie w sektorze budowlanym. Połączenie tych cech oznacza, że zwolnienie działalności w sektorze budowlanym z obowiązku uprzedniego poinformowania instytucji właściwej i wystąpienia o poświadczenie mającego zastosowanie ustawodawstwa w przypadku działalności trwającej do trzech dni mogłoby zagrozić osiągnięciu celów rozporządzenia podstawowego oraz niniejszego rozporządzenia. Ponadto utrzymanie tego obowiązku w odniesieniu do działalności w sektorze budowlanym przyczynia się do działań w zakresie egzekwowania prawa prowadzonych przez krajowe inspektoraty pracy lub inne właściwe władze, które skorzystają z danych wygenerowanych do celów przeprowadzania ocen ryzyka i skutecznego wykrywania stanowiących nadużycie lub nieuczciwych praktyk.

(13c) Aby zapewnić właściwe stosowanie niniejszego rozporządzenia, niezwykle ważne jest zapewnienie realizacji obowiązku uprzedniego powiadomienia instytucji właściwej i złożenia wniosku o poświadczenie dotyczące mającego zastosowanie ustawodawstwa. W tym celu państwa członkowskie mogą, zgodnie z prawem krajowym, zastosować proporcjonalne środki przeciwko pracodawcy lub, w przypadku osoby, która nie wykonuje pracy najemnej, przeciwko zainteresowanej osobie, za niewykonanie tych obowiązków.

(13d) Aby wspierać osoby poszukujące pracy w poszukiwaniu przez nie zatrudnienia, uwzględniając realia w regionach transgranicznych, państwa członkowskie powinny zachęcać członków i partnerów europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES) do udziału w określonych strukturach współpracy i usług oraz zapewniać, by osoby poszukujące pracy, które mieszkają w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie, miały dostęp do usług wsparcia świadczonych w regionach transgranicznych.

(13e) W przypadku gdy bezrobotny otrzymujący zasiłek dla bezrobotnych postanawia udać się do innego państwa członkowskiego w celu poszukiwania tam pracy, państwo członkowskie wypłacające świadczenia oraz państwo członkowskie, do którego bezrobotny ten udaje się w celu poszukiwania pracy, powinny poinformować zainteresowanego o usługach wsparcia świadczonych przez EURES, w tym za pośrednictwem jej portalu, oraz o możliwości zarejestrowania się w EURES, aby zwiększyć jej szanse na znalezienie pracy w tym innym państwie członkowskim. Państwo członkowskie wypłacające świadczenia może rozważyć udzielenie zainteresowanemu wskazówek dotyczących rejestracji w EURES.”;

3) dodaje się motyw w brzmieniu:

„(18a) Niezbędne są pewne szczegółowe przepisy i procedury w odniesieniu do zwrotu kosztów świadczeń poniesionych przez państwo członkowskie miejsca zamieszkania, jeżeli zainteresowani są ubezpieczeni w innym państwie członkowskim. Państwa członkowskie, które wymagają zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych na podstawie kwot zryczałtowanych, powinny przekazywać informacje o średnich kosztach rocznych na osobę w określonym terminie w celu umożliwienia jak najszybszego zwrotu kosztów.”;

4) motyw 19 otrzymuje brzmienie:

„**(19)** Procedury stosowane między instytucjami w celu wzajemnej pomocy w odzyskiwaniu należności z tytułu zabezpieczenia społecznego należy usprawnić tak, aby zapewnić skuteczniejsze odzyskiwanie należności i sprawne funkcjonowanie systemów zabezpieczenia społecznego. Skuteczne odzyskiwanie należności jest również sposobem przeciwdziałania nadużyciom i oszustwom oraz ich zwalczania, a także sposobem zapewnienia stabilności systemów zabezpieczeń społecznych. Wymaga to przyjęcia nowych procedur w oparciu o niektóre przepisy dyrektywy Rady 2010/24/UE*, zwłaszcza wprowadzenia jednolitego tytułu wykonawczego umożliwiającego egzekucję oraz **przyjęcia** standardowych procedur składania wniosków o wzajemną pomoc lub powiadamiania o tytułach wykonawczych i środkach dotyczących należności z zakresu zabezpieczenia społecznego.

* Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/24/oj>)”;

5) dodaje się motywy w brzmieniu:

„(25) **■** Działania zwalczające nadużycia i błędy są elementem właściwego wdrożenia rozporządzenia (WE) nr 883/2004 oraz niniejszego rozporządzenia. W interesie pewności prawa niniejsze rozporządzenie powinno zatem zawierać wyraźną podstawę prawną umożliwiającą instytucjom właściwym wymianę danych osobowych z właściwymi organami w **innych państwach członkowskich** w odniesieniu do osób, których prawa i obowiązki wynikające z rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i niniejszego rozporządzenia zostały już ustanowione, **lub do których mają zastosowanie te rozporządzenia**, w celu **zapobiegania nadużyciom i błędom lub** ich **wykrywania**, w ramach trwającego już prawidłowego wdrażania tych rozporządzeń. Należy również **dopilnować, aby takie wymiany były przeprowadzane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679***. Ponadto do celów zwalczania nadużyć i błędów oraz w celu zapewnienia odpowiednich i skutecznych usług przemieszczającym się obywatelom, rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i niniejsze rozporządzenie muszą zapewniać jasne podstawy prawne dotyczące wymiany informacji przez państwa członkowskie, zarówno indywidualnie, w poszczególnych przypadkach, jak i na poziomie ogólnym do celów zestawiania danych.

(26) W celu ochrony praw zainteresowanych państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wnioski o udzielenie informacji i odpowiedzi na nie były niezbędne i proporcjonalne do celów właściwego wdrożenia rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i niniejszego rozporządzenia **■** .

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób

fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).”;

6) w art. 1 ust. 2 ■ dodaje się **literę** w brzmieniu:

„**ea**) »nadużycie« oznacza wszelkie umyślne działanie lub **umyślne** zaniechanie podjęcia działania, w celu uzyskania lub otrzymywania świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego lub uniknięcia opłacania składek na zabezpieczenie społeczne, które to działanie lub zaniechanie są sprzeczne z prawem **danego** państwa członkowskiego, rozporządzeniem **podstawowym** lub rozporządzeniem **wykonawczym**;

eb) »podróż służbowa« oznacza tymczasową aktywność w charakterze pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, która to aktywność jest ograniczona w czasie i jest związana z działalnością pracodawcy lub, w przypadku osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, zainteresowanej osoby, z wyłączeniem świadczenia usług lub dostawy towarów, ale z uwzględnieniem uczestnictwa w spotkaniach służbowych, wydarzeniach kulturalnych i naukowych, konferencjach i seminariach, takich jak te związane z badaniami akademickimi, lub odbywania szkoleń;”;

7) w art. 2 **wprowadza się następujące zmiany:**

„a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Instytucje wymieniają również dane niezbędne do wykrywania zmian okoliczności mających znaczenie dla takich praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe, a także w celu wykrywania nieścisłości w danych, z których wynikają te prawa. Dane te mogą zostać zweryfikowane poprzez porównanie ich z danymi instytucji innego zainteresowanego państwa członkowskiego z wykorzystaniem elektronicznych środków wymiany danych lub z wykorzystaniem dostępu do bazy danych takiej instytucji. Taka weryfikacja może dotyczyć indywidualnych przypadków lub może być wykorzystywana do jednoczesnego porównywania danych dotyczących wielu osób. Wniosek o udzielenie informacji i odpowiedź na wniosek powinny być konieczne i proporcjonalne.”;

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„5. Komisja Administracyjna opracowuje **przykładowy** wykaz rodzajów **danych objętych wymianą danych** na podstawie ust. 2a. Komisja informuje w dostatecznym stopniu o istnieniu tego wykazu. █

6. Wymiana danych na podstawie ust. 2a musi spełniać wymogi rozporządzenia (UE) 2016/679, █ zgodnie z art. 77 rozporządzenia podstawowego. **W razie potrzeby Komisja Administracyjna określa, które podmioty są uprawnione do przeprowadzania takiej wymiany. Każda decyzja podjęta na podstawie danych wynikających z takiej wymiany danych musi się opierać na wystarczających dowodach i podlegać skutecznym środkom odwoławczym.”;**

8) w art. 3 **uchyla się** ust. 3 █ ;

9) art. 5 ust. 2, 3 i 4 **otrzymują** brzmienie:

- „2. W przypadku, gdy w dokumencie nie dostarczono obowiązkowych informacji, instytucja państwa członkowskiego, która otrzymuje dokument, niezwłocznie powiadamia o tym instytucję wydającą. Instytucja, która wydała dokument, jak najszybciej koryguje dany dokument lub potwierdza, że warunki jego wydania nie zostały spełnione. Jeżeli brakujące informacje obowiązkowe nie zostaną przekazane w terminie 30 dni roboczych, instytucja państwa członkowskiego, która otrzymuje dokument, może postępować tak, jakby dokument nigdy nie został wydany. W takim przypadku instytucja ta informuje o tym instytucję wydającą.**
- 3. Bez uszczerbku dla art. 19a, w razie pojawienia się wątpliwości co do ważności dokumentu lub prawidłowości przedstawienia okoliczności, na których opiera się ten dokument, instytucja państwa członkowskiego, która otrzymuje dokument, zwraca się do instytucji, która go wydała, o niezbędne wyjaśnienia oraz, w stosownych przypadkach, o wycofanie **lub skorygowanie** tego dokumentu. **Instytucja wydająca ponownie rozpatruje podstawy wystawienia dokumentu i w razie potrzeby wycofuje go lub koryguje.****

4. ***W razie pojawienia się wątpliwości co do informacji przedstawionych przez zainteresowane osoby, co do ważności dokumentu lub dowodów potwierdzających lub co do rzetelności przedstawienia okoliczności, na których opiera się dokument, zainteresowana instytucja przystępuje, w zakresie, w jakim jest to możliwe, na wniosek instytucji właściwej, do weryfikacji tych informacji lub dokumentu.***
5. ***Jeżeli zainteresowane instytucje nie osiągną porozumienia, sprawa może zostać przedstawiona Komisji Administracyjnej przez właściwe władze, nie wcześniej jednak niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku przez instytucję, która otrzymała dokument. Komisja Administracyjna stara się pogodzić rozbieżne opinie w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym przedstawiono jej sprawę.***

Dążąc do pogodzenia różnych punktów widzenia, Komisja Administracyjna może, zgodnie z art. 72 lit. a) rozporządzenia podstawowego, przyjąć decyzję w sprawie interpretacji odpowiednich przepisów rozporządzenia podstawowego lub rozporządzenia wykonawczego. Zainteresowane właściwe władze i instytucje przyjmują niezbędne środki w celu wykonania takiej decyzji, bez uszczerbku dla przysługującego zainteresowanym władzom, instytucjom i osobom prawa do odwołania się do procedur i sądów przewidzianych w ustawodawstwie państw członkowskich, w rozporządzeniu wykonawczym lub w Traktacie o Unii Europejskiej i Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.”;

10) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do celów stosowania art. 12 ust. 1 rozporządzenia podstawowego »osoba, która wykonuje pracę najemną w państwie członkowskim w imieniu pracodawcy prowadzącego tam normalnie swoją działalność i która została wysłana przez tego pracodawcę do innego państwa członkowskiego«, oznacza także osobę zatrudnioną w celu wysłania jej do innego państwa członkowskiego, pod warunkiem że osoba ta bezpośrednio przed rozpoczęciem zatrudnienia **podlegała już przez okres co najmniej trzech miesięcy** ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma jej pracodawca.”;

b) **dodaje się ustęp w brzmieniu:**

„1a. Jeżeli dana osoba wykonywała pracę najemną lub działalność na własny rachunek w innym państwie członkowskim zgodnie z art. 12 ust. 1 lub 2 rozporządzenia podstawowego łącznie przez 24 miesiące, z przerwami nie dłuższymi niż dwa miesiące, art. 12 ust. 1 lub 2 rozporządzenia podstawowego nie ma zastosowania do takiej osoby w odniesieniu do tego samego państwa członkowskiego przed upływem co najmniej dwóch miesięcy od końca poprzedniego okresu wykonywania tam pracy lub prowadzenia działalności. W szczególnych okolicznościach może zostać przyznane odstępstwo zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia podstawowego.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do celów stosowania art. 12 ust. 2 rozporządzenia podstawowego słowa »która normalnie wykonuje działalność jako osoba pracująca na własny rachunek« odnoszą się do osoby, która zazwyczaj prowadzi znaczną część działalności na terytorium państwa członkowskiego, w którym ma swoją siedzibę. W szczególności osoba taka musi już prowadzić działalność przez okres co najmniej trzech miesięcy przed dniem, od którego zamierza skorzystać z przepisów tego artykułu, oraz, w każdym okresie prowadzenia tymczasowej działalności w innym państwie członkowskim, musi nadal spełniać w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę, wymogi konieczne do prowadzenia działalności pozwalające na jej ponowne podjęcie po powrocie.”;

d) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Do celów stosowania tytułu II rozporządzenia podstawowego »siedziba lub miejsce wykonywania działalności« odnosi się do siedziby lub miejsca prowadzenia działalności, w którym podejmowane są zasadnicze decyzje dotyczące przedsiębiorstwa i sprawowane są funkcje jego administracji centralnej.

Ustalenie siedziby lub miejsca wykonywania działalności, które są istotne dla określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, dokonuje się w ramach całościowej oceny opartej na czynnikach mających znaczenie dla sprawy, z nadaniem należytej wagi każdemu istotnemu czynnikowi w zależności od okoliczności sprawy. Komisja Administracyjna określa szczegółowe wskazówki dotyczące takiego ustalania.”;

e) ***ust. 10*** otrzymuje brzmienie:

„10. *Ustalenie mającego zastosowanie ustawodawstwa na podstawie art. 13 rozporządzenia podstawowego obowiązuje maksymalnie przez 24 miesiące, z uwzględnieniem sytuacji przewidywanej na kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych.*

Po upływie okresu 24 miesięcy mające zastosowanie ustawodawstwo jest ponownie oceniane w kontekście sytuacji danej osoby.”;

f) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„12. Do celów stosowania art. 13 rozporządzenia

podstawowego, w odniesieniu do osoby mającej miejsce zamieszkania poza terytorium Unii i wykonującej swoją działalność jako pracownik najemny lub osoba pracująca na własny rachunek w co najmniej dwóch państwach członkowskich przepisy rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego w sprawie ustalania mającego zastosowanie ustawodawstwa stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem że za miejsce zamieszkania tej osoby uznaje się państwo członkowskie, w którym **osoba ta wykonuje główną część swojej działalności pod względem czasu pracy na terytorium Unii.**”;

11. art. 15 ■ otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 15

Procedury dotyczące stosowania art. 11 ust. 3 lit. b) i d), art. 11 ust. 4 oraz art. 12 rozporządzenia podstawowego (dotyczące dostarczania informacji instytucjom zainteresowanym)

1. Jeżeli na podstawie art. 12 rozporządzenia podstawowego osoba wykonuje pracę w państwie członkowskim innym niż państwo właściwe na podstawie tytułu II rozporządzenia podstawowego, pracodawca lub - w przypadku osoby, która nie wykonuje pracy najemnej - zainteresowany, informuje o tym instytucję właściwą państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie odpowiednio przed rozpoczęciem pracy, i występuje o poświadczenie, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.

1a. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, instytucja właściwa wydaje poświadczenie o ustawodawstwie mającym zastosowanie do zainteresowanego. Jeżeli poświadczenie to nie jest wydawane natychmiast, instytucja właściwa wydaje automatyczne potwierdzenie otrzymania wniosku, stanowiące dowód, że została ona poinformowana zgodnie z ust. 1. Instytucja właściwa niezwłocznie udostępnia instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, istotne informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego lub, jeżeli informacje te nie są jeszcze dostępne, informacje dotyczące potwierdzenia złożenia wniosku.

1b. Ust. 1 i 1a nie mają zastosowania do podróży służbowych.

Ponadto - z wyjątkiem działalności w sektorze budowlanym określonych w załączniku 6 - ust. 1 i 1a nie mają zastosowania do działalności, których łączny czas trwania nie przekracza trzech kolejnych dni pracy w okresie 30 kolejnych dni.

1c. W sytuacjach objętych art. 12 rozporządzenia podstawowego, jeżeli nie wydano poświadczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, pracodawca lub - w przypadku osób prowadzących działalność na własny rachunek - zainteresowany, na wniosek instytucji właściwej państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, dostarcza potwierdzenie złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1a niniejszego artykułu, albo dowody wykazujące, że praca jest objęta zwolnieniem, o którym mowa w ust. 1b niniejszego artykułu.

Pracodawca ponosi odpowiedzialność za przedstawienie niezbędnych dowodów i przekazanie osobie wykonującej pracę najemną w innym państwie członkowskim odpowiednich dokumentów potwierdzających. Takie dowody można przedstawić w formie papierowej lub elektronicznej.

1d. Jeżeli instytucja właściwa państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, ma wątpliwości co do informacji przedstawionych przez pracodawcę lub zainteresowanego, co do ważności dokumentu, dowodów potwierdzających lub prawidłowości przedstawienia okoliczności, na których opiera się ten dokument, instytucja ta może zwrócić się do instytucji właściwej państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie, o przedstawienie dodatkowych informacji. Zastosowanie ma art. 19a oraz art. 20 ust. 3 i 4.

- 2. Jeżeli osoba objęta art. 11 ust. 3 lit. b) lub d) rozporządzenia podstawowego wykonuje pracę w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie, pracodawca lub - w przypadku osób, które nie wykonują pracy najemnej - zainteresowany, informuje o tym instytucję właściwą państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie, w miarę możliwości przed rozpoczęciem pracy. Instytucja ta niezwłocznie udostępnia zainteresowanemu oraz instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do tej osoby. Ust. 1b niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio.**

3. ***Pracodawca w rozumieniu art. 11 ust. 4 rozporządzenia podstawowego, którego pracownik wykonuje pracę na pokładzie statku pływającego pod banderą innego państwa członkowskiego, informuje o tym, w miarę możliwości z wyprzedzeniem, instytucję właściwą państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie na podstawie art. 11 ust. 4 zdanie drugie rozporządzenia podstawowego. Instytucja ta niezwłocznie udostępnia informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, zgodnie z art. 11 ust. 4 rozporządzenia podstawowego, instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, pod którego banderą pływa statek, na którego pokładzie pracownik wykonuje pracę.”;***

12) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „1.** Osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania.
Informacje te mogą być również przekazywane przez pracodawcę w imieniu danej osoby.
- 2.** Wyznaczona instytucja miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. **Jeżeli** instytucja ta **ustali, że zastosowanie ma ustawodawstwo państwa członkowskiego miejsca zamieszkania,** informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca lub w którym znajduje się pracodawca, **o dokonanych ustaleniach.**

3. Jeżeli **wyznaczona** instytucja **miejsca zamieszkania** ustali, że zastosowanie ma ustawodawstwo innego państwa członkowskiego, ustalenie to jest tymczasowe, a instytucja ta niezwłocznie informuje **wyznaczone instytucje każdego** państwa członkowskiego, **w którym wykonywana jest praca lub w którym siedzibę ma pracodawca, o tym tymczasowym ustaleniu ustawodawstwa mającego zastosowanie. Tymczasowe ustalenie** staje się **ostateczne po dwóch miesiącach** od momentu **poinformowania o nim instytucji wyznaczonych** przez właściwe władze **zainteresowanych państw członkowskich**, chyba że **co najmniej jedna z tych instytucji** poinformuje **wyznaczoną** instytucję **miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu**, że nie może jeszcze zaakceptować tymczasowego ustalenia lub że ma odmienne zdanie.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo zostało tymczasowo albo ostatecznie ustalone jako mające zastosowanie, niezwłocznie informuje o tym **ustaleniu** zainteresowanego **oraz** jego pracodawcę.”;

13) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) ***ust. 2 otrzymuje brzmienie:***

„2. Na wniosek zainteresowanego lub pracodawcy instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego, poświadcza, że to ustawodawstwo ma zastosowanie, oraz w stosownych przypadkach wskazuje, jak długo i na jakich warunkach ma ono zastosowanie.

Zaświadczenie to wydaje się w ustandaryzowanym formacie.”;

b) dodaje się ***ustęp*** w brzmieniu:

„3. Każdorazowo gdy instytucja jest proszona o wydanie poświadczenia ***zgodnie z ust. 2***, przeprowadza ona odpowiednią ocenę ***okoliczności*** istotnych ***dla stosowania przepisów tytułu II rozporządzenia podstawowego i potwierdza***, że informacje ***zawarte w zaświadczeniu*** są prawidłowe.”;

14) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 19a

Współpraca w przypadku wątpliwości co do ważności dokumentów dotyczących ustawodawstwa mającego zastosowanie

- 1. Niezależnie od art. 5 w razie wątpliwości co do ważności dokumentu przedstawiającego sytuację danej osoby w zakresie ustawodawstwa mającego zastosowanie lub co do prawidłowości przedstawienia okoliczności, na których opiera się ten dokument, instytucja państwa członkowskiego, która otrzymuje dokument, zwraca się do instytucji, która ten dokument wydała, o niezbędne wyjaśnienia oraz, w stosownych przypadkach, o jego wycofanie lub skorygowanie. Instytucja występująca z takim wnioskiem uzasadnia go i przekazuje odpowiednie dokumenty potwierdzające, na których opiera się wniosek.**

2. *W przypadku otrzymania takiego wniosku instytucja wydająca ponownie rozpatruje podstawy wydania dokumentu, a jeśli wykryty zostanie błąd, wycofuje lub koryguje dokument w terminie 30 dni roboczych od otrzymania wniosku. Wycofanie lub skorygowanie dokumentu mają moc wsteczną. Jeżeli istnieje ryzyko nieproporcjonalnych skutków, a w szczególności utraty statusu ubezpieczonego w odniesieniu do całego danego okresu lub jego części we wszystkich zainteresowanych państwach członkowskich, państwa członkowskie rozważają zastosowanie art. 16 rozporządzenia podstawowego. Jeżeli instytucja wydająca dokument uzna, na podstawie dostępnych dowodów, że nie ma wątpliwości, iż osoba, która wystąpiła o dokument, popełniła nadużycie, niezwłocznie wycofuje lub koryguje ten dokument z mocą wsteczną.*
3. *Jeżeli instytucja wydająca dokument po ponownym rozpatrzeniu podstawy wydania dokumentu nie stwierdzi błędu, przesyła instytucji występującej z wnioskiem wszystkie dostępne dowody w terminie 30 dni roboczych od otrzymania wniosku. W nagłych przypadkach, jeżeli we wniosku wyraźnie wskazano i uzasadniono jego pilność, dowody przekazuje się w terminie dziesięciu dni roboczych od otrzymania wniosku, również w przypadku gdy instytucja wydająca nie zakończyła rozpatrywania sprawy na podstawie ust. 2.*

4. *Jeżeli instytucja występująca z wnioskiem po otrzymaniu dostępnych dowodów nadal ma wątpliwości co do ważności dokumentu, co do prawidłowości przedstawienia okoliczności, na których opierają się informacje zawarte w tym dokumencie, lub co do prawidłowości informacji, na których podstawie wydano dokument, może przedstawić dowody w tym zakresie i złożyć nowy wniosek o wyjaśnienia oraz, w stosownych przypadkach, o wycofanie lub skorygowanie tego dokumentu przez instytucję, która wydała dokument, zgodnie z procedurą i terminami określonymi w niniejszym artykule.*
5. *Jeżeli instytucja otrzymująca dokument nadal ma wątpliwości i zainteresowane instytucje nie osiągną porozumienia, stosuje się art. 5 ust. 5.”;*

15) w art. 20 dodaje się ustępy w brzmieniu:

- „3. *Do celów stosowania tytułu II rozporządzenia podstawowego instytucje państw członkowskich, bez uszczerbku dla art. 19a rozporządzenia wykonawczego, odpowiadają na zapytania otrzymane od instytucji innych państw członkowskich w terminie 35 dni roboczych od otrzymania wniosku.*

4. ***Jeżeli osoba wykonuje pracę najemną lub prowadzi działalność na własny rachunek w innym państwie członkowskim bez zaświadczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, z wyłączeniem przypadków, gdy zaświadczenie nie jest wymagane na podstawie art. 15 rozporządzenia wykonawczego, odpowiednia instytucja w tym innym państwie członkowskim może zwrócić się o informacje dotyczące ustawodawstwa mającego zastosowanie wobec tej osoby do instytucji państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma według wstępnej oceny zastosowanie.***

Jeżeli instytucja, do której skierowano wniosek, nie odpowie w ciągu 35 dni roboczych od otrzymania wniosku, instytucja kierująca wniosek może postępować tak, jak gdyby zaświadczenia nie wydano, i odpowiednio informuje o tym instytucję, do której skierowano wniosek. Jeżeli instytucja, do której skierowano wniosek, wyda następnie zaświadczenie, ma ono, w stosownych przypadkach, moc wsteczną.”;

- 16) w tytule III tytuł rozdziału 1 otrzymuje brzmienie:

Świadczenia z tytułu choroby, ***długotrwałej opieki***,
macierzyństwa i równoważne świadczenia dla ojca

17) w art. 25 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do celów stosowania art. 19 rozporządzenia podstawowego ubezpieczony przedstawia świadczeniodawcy opieki zdrowotnej lub długotrwałej opieki w państwie członkowskim pobytu dokument wydany przez instytucję właściwą, potwierdzający uprawnienie do świadczeń rzeczowych. Jeżeli ubezpieczony nie posiada takiego dokumentu, instytucja miejsca pobytu, na wniosek lub z innych koniecznych względów, występuje do instytucji właściwej o wystawienie tego dokumentu.”;

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Świadczenia rzeczowe, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, oznaczają świadczenia rzeczowe, które są udzielane w państwie członkowskim miejsca pobytu, zgodnie z jego ustawodawstwem, a które stają się niezbędne ze wskazań medycznych lub ze względu na potrzebę długotrwałej opieki, z myślą o zapobieżeniu przymusowemu powrotowi ubezpieczonego do właściwego państwa członkowskiego przed końcem planowanego pobytu w celu uzyskania niezbędnego leczenia lub świadczeń z tytułu opieki długotrwałej.”;

18) art. 26 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na każdym etapie procedury wydawania zezwolenia instytucja właściwa zachowuje prawo do zlecenia, aby ubezpieczonego zbadał wybrany przez nią lekarz lub wybrana przez nią wykwalifikowana osoba, zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową, w państwie członkowskim miejsca pobytu lub zamieszkania.”;

19) art. 31 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Instytucja właściwa informuje również instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu o wypłaceniu świadczeń pieniężnych z tytułu długotrwałej opieki, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez tę ostatnią instytucję przewiduje świadczenia rzeczowe z tytułu opieki długoterminowej wymienione w wykazie, o którym mowa w art. 33a ust. 1 rozporządzenia podstawowego.”;

20) art. 32 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli osoba lub grupa osób jest zwolniona na swój wniosek z obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby lub długotrwałej opieki, w związku z czym osoby te nie są objęte systemem ubezpieczenia na wypadek choroby lub opieki długoterminowej, do którego zastosowanie ma rozporządzenie podstawowe, instytucja innego państwa członkowskiego nie staje się, wyłącznie z powodu tego zwolnienia, odpowiedzialna za ponoszenie kosztów świadczeń rzeczowych lub pieniężnych udzielonych tym osobom lub członkom ich rodzin na podstawie przepisów tytułu III rozdział I rozporządzenia podstawowego.”;

21) **art. 43 ust. 3 otrzymuje brzmienie:**

„3. Instytucja każdego z państw członkowskich wylicza, na podstawie ustawodawstwa mającego zastosowanie, należne kwoty przypadające za okresy ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, które to kwoty na podstawie art. 53 ust. 3 lit. c) rozporządzenia podstawowego nie podlegają przepisom innego państwa członkowskiego dotyczącym wstrzymania, obniżki lub zawieszenia.”;

22) **art. 54 ust. 1 otrzymuje brzmienie:**

„1. Art. 12 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio do art. 60a rozporządzenia podstawowego. Bez uszczerbku dla podstawowych obowiązków zainteresowanych instytucji, zainteresowany może przedstawić instytucji właściwej dokument wydany przez instytucję państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał ze względu na ostatnio wykonywaną pracę najemną lub pracę na własny rachunek, określając okresy ukończone zgodnie z tym ustawodawstwem.”;

23) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 54a

**Procedury dotyczące stosowania art. 61 ust. 2
rozporządzenia podstawowego**

- 1. W sytuacji, o której mowa w art. 61 ust. 2
rozporządzenia podstawowego, bezrobotny rejestruje się
- jako poszukujący pracy - w służbach zatrudnienia
państwa członkowskiego ostatniego okresu
ubezpieczenia, zatrudnienia lub działalności na własny
rachunek i składa wniosek o świadczenie do instytucji
tego państwa członkowskiego. Jeżeli wniosek złożono do
instytucji państwa członkowskiego, o której mowa w
art. 61 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, instytucja
ta natychmiast przekazuje wniosek instytucji państwa
członkowskiego ostatniego okresu ubezpieczenia,
zatrudnienia lub działalności na własny rachunek do
rozpatrzenia. Data złożenia pierwotnego wniosku jest
wiążąca dla wszystkich zainteresowanych instytucji.**

- 2. W następstwie rozpatrzenia wniosku przez instytucję państwa członkowskiego ostatniego okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub działalności na własny rachunek, jeżeli zostanie stwierdzone, że bezrobotny nie spełnia warunków sumowania okresów, o których mowa w art. 61 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, a z dostępnych informacji jasno wynika, że bezrobotny ukończył niezbędny okres i nabył uprawnienia do świadczenia zgodnie z art. 61 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, natychmiast przesyła dokument instytucji państwa członkowskiego, o którym mowa w tym przepisie. Jeżeli nie jest oczywiste, czy bezrobotny ukończył okres niezbędny do tego aby otrzymać świadczenia zgodnie z art. 61 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, instytucja państwa członkowskiego ostatniego okresu ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek kontaktuje się z instytucją państwa członkowskiego, o którym mowa w tym przepisie, przed wysłaniem tego dokumentu, aby ustalić, czy okres przewidziany w tym przepisie został ukończony w tym państwie członkowskim.**
- 3. Dokument, o którym mowa w ust. 2, zawiera niezbędne informacje na temat sytuacji bezrobotnego. Treść i formę dokumentu określa Komisja Administracyjna.”;**

24) w art. 55 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aby zostać objętym art. 64, art. 64a ust. 2 lub art. 65 ust. 4 rozporządzenia podstawowego, bezrobotny udający się do innego państwa członkowskiego informuje przed wyjazdem instytucję właściwą i występuje z wnioskiem o wydanie dokumentu poświadczającego, że zachowuje on prawo do świadczeń na warunkach określonych w art. 64 ust. 1 lit. b) rozporządzenia podstawowego.”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, niezwłocznie przesyła instytucji właściwej dokument wskazujący dzień, w którym bezrobotny zarejestrował się w służbach zatrudnienia, oraz jego nowy adres.

Jeżeli w okresie, w którym bezrobotny zachowuje prawo do świadczeń, wystąpi jakakolwiek okoliczność, która może mieć wpływ na prawo do świadczeń, instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, niezwłocznie przesyła instytucji właściwej oraz zainteresowanemu dokument zawierający odpowiednie informacje.

Instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, przekazuje co miesiąc instytucji właściwej odpowiednie informacje o aktualnej sytuacji bezrobotnego, w szczególności, czy nadal jest zarejestrowany w służbach zatrudnienia i czy przestrzega przyjętych procedur kontroli oraz aktywizacji zawodowej lub pośrednictwa pracy.

5. ***Instytucja państwa członkowskiego, do którego udał się bezrobotny, przeprowadza kontrole lub zapewnia przeprowadzenie kontroli, tak jak gdyby zainteresowany był bezrobotnym otrzymującym świadczenia na podstawie obowiązującego ją ustawodawstwa. W razie konieczności natychmiast informuje instytucję właściwą o zaistnieniu okoliczności - takich jak wznowienie pracy - mogących wpływać na prawo bezrobotnego do świadczeń.”;***

c) ust. 7 **otrzymuje brzmienie:**

„7. Ust. 2-6 stosuje się odpowiednio w sytuacjach objętych art. 64a ust. 1 rozporządzenia podstawowego.”;

25) w art. 56 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„-1. Instytucja właściwa informuje osoby całkowicie bezrobotne, o których mowa w art. 65 ust. 1, art. 65 ust. 2 akapit trzeci i art. 65 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, o ich prawach i obowiązkach oraz przekazuje im dokumenty zawierające wszystkie niezbędne informacje dotyczące otrzymywania świadczeń dla bezrobotnych zgodnie z odpowiednim ustawodawstwem. Odpowiednie instytucje przekazują sobie wzajemnie informacje niezbędne do pomagania w poszukiwaniu pracy bezrobotnym, którzy mają miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie, oraz informują się wzajemnie o mających zastosowanie procedurach i warunkach kontroli oraz o służbach zatrudnienia, do których dyspozycji osoby te powinny pozostawać. Instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, na wniosek instytucji właściwej, natychmiast informuje instytucję właściwą o wszelkich znanych sobie okolicznościach, które mogą wpływać na prawo do świadczeń, w szczególności jeżeli osoby całkowicie bezrobotne podjęły pracę lub działalność na własny rachunek w państwie członkowskim miejsca zamieszkania.”;

b) ust. 1 **otrzymuje brzmienie:**

„1. Jeżeli na podstawie art. 65 ust. 6 rozporządzenia podstawowego bezrobotny postanawia pozostać do dyspozycji służb zatrudnienia zarówno w państwie członkowskim, w którym otrzymał świadczenia, oraz w państwie członkowskim, w którym zarejestrował się jako osoba poszukująca pracy, informuje o tym instytucję oraz służby zatrudnienia państwa członkowskiego zapewniającego świadczenia.

Na wniosek służb zatrudnienia państwa członkowskiego, które nie zapewnia świadczeń, służby zatrudnienia państwa członkowskiego zapewniającego świadczenia przekazują odpowiednie informacje na temat rejestracji bezrobotnego i poszukiwania przez niego zatrudnienia.

Służby zatrudnienia państwa członkowskiego, które nie zapewnia świadczeń, na wniosek instytucji właściwej natychmiast informują instytucję właściwą o wszelkich okolicznościach, o których wiedzą i które mogą wpływać na prawo do świadczeń, w szczególności gdy osoby całkowicie bezrobotne podjęły pracę lub rozpoczęły działalność na własny rachunek w państwie członkowskim miejsca zamieszkania.”;

c) uchyla się ust. 3;

26) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 56a

Wzmocnione środki wsparcia i współpracy dla bezrobotnych, którzy mieli miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie

- 1. Właściwe władze lub instytucje właściwe co najmniej dwóch państw członkowskich współpracują i mogą uzgodnić szczegółowe procedury i terminy dotyczące monitorowania aktualnej sytuacji bezrobotnych, a także inne środki w celu ułatwienia poszukiwania pracy bezrobotnym, którzy mają miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż właściwe państwo członkowskie.**
- 2. Zainteresowane państwa członkowskie zapewniają, aby bezrobotni, o których mowa w art. 65 rozporządzenia podstawowego, mieli na ich poszczególnych terytoriach dostęp do europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES) oraz do służb wsparcia w regionach transgranicznych, o ile są one dostępne, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589*.**

*** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 492/2011 i (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 107 z 22.4.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/589/oj>)”;**

27) tytuł art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Przepisy dotyczące stosowania art. 60a, 61, 62, 64 i 65 rozporządzenia podstawowego odnoszące się do osób objętych specjalnym systemem dla urzędników służby cywilnej”;

28) art. 64 ust. 1 tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„ - wskaźnik ($i = 1, 2, 3$ i 4) oznacza cztery grupy wiekowe użyte do obliczenia stałych kwot:

$i = 1$: osoby w wieku poniżej 65 lat,

$i = 2$: osoby w wieku od 65 do 74 lat,

$i = 3$: osoby w wieku od 75 do 84 lat,

$i = 4$: osoby w wieku 85 lat i starsze,”;

29) art. 65 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 65

Powiadamanie o średnich kosztach rocznych

1. Informacja o średnim koszcie rocznym na osobę w każdej grupie wiekowej w danym roku jest przekazywana Komisji Obrachunkowej najpóźniej do końca drugiego roku następującego po danym roku.
2. Średni koszt roczny przekazany zgodnie z ust. 1 zostaje opublikowany każdego roku w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, po zatwierdzeniu przez Komisję Administracyjną.
3. Jeżeli państwo członkowskie nie jest w stanie powiadomić o średnich rocznych kosztach za dany rok w terminie, o którym mowa w ust. 1, w tym samym terminie występuje do Komisji Administracyjnej i Komisji Obrachunkowej o zezwolenie na wykorzystanie średnich kosztów rocznych dotyczących tego państwa członkowskiego opublikowanych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w odniesieniu do roku poprzedzającego rok, w którym nie dokonano jeszcze powiadomienia o średnich kosztach. Występując o to zezwolenie, państwo członkowskie przedstawia powody, dla których nie jest w stanie powiadomić o rocznych średnich kosztach za dany rok. Jeżeli Komisja Administracyjna, uwzględniając opinię Komisji Obrachunkowej, pozytywnie rozpatrzy wniosek państwa członkowskiego, te roczne średnie koszty za rok poprzedzający rok, za który nie zgłoszono danych, zostają ponownie opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
4. Zezwolenia zgodnie z ust. 3 nie udziela się w dwóch kolejnych latach.”;

30) art. 66 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zwroty należności między instytucjami państw członkowskich, przewidziane w art. 35 i 41 rozporządzenia podstawowego, odbywają się za pośrednictwem instytucji łącznikowej. Odrębne instytucje łącznikowe mogą zajmować się zwrotami należności dokonywanymi zgodnie z art. 35 i art. 41 rozporządzenia podstawowego. Instytucje łącznikowe mogą wzajemnie kompensować sobie należności.”;

31) w art. 67 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W odniesieniu do art. 6 ust. 5 akapit drugi oraz art. 73 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, bieg terminu określonego w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie rozpoczyna się, dopóki nie zostanie wskazana instytucja właściwa.”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Komisja Obrachunkowa ułatwia dokonywanie ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadkach, gdy nie jest możliwe dojście do porozumienia w terminie określonym w ust. 6, a także - na uzasadniony wniosek jednej ze stron - wydaje opinię w sporze w terminie dziewięciu miesięcy następujących po miesiącu, w którym dana sprawa została jej przedstawiona do rozpatrzenia.”;

32) art. 68 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odsetki są naliczane na podstawie stopy referencyjnej stosowanej przez Europejski Bank Centralny w jego głównych operacjach refinansowania, powiększonej o dwa punkty procentowe. Zastosowanie ma stopa referencyjna mająca zastosowanie w pierwszym dniu miesiąca, w którym należy dokonać płatności.”;

33) uchyla się art. 70;

34) art. 72 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O ile art. 73 rozporządzenia wykonawczego nie stanowi inaczej, jeżeli instytucja państwa członkowskiego wypłaciła danej osobie nienależne świadczenia, instytucja ta może, na warunkach i w granicach przewidzianych w stosowanym przez tę instytucję ustawodawstwie, wystąpić do instytucji każdego innego państwa członkowskiego odpowiedzialnej za wypłatę świadczeń zainteresowanemu o potrącenie nienależnej kwoty z kwot zaległych lub bieżących płatności należnych tej osobie niezależnie od działu zabezpieczenia społecznego, w ramach którego świadczenie jest wypłacane. Instytucja tego ostatniego państwa członkowskiego potrąca odnośną kwotę na warunkach i w granicach przewidzianych w stosowanym przez nią ustawodawstwie dla takiej procedury wyrównawczej, w taki sam sposób, jak w przypadku gdyby sama dokonała nadpłaty, oraz przekazuje potrąconą kwotę instytucji, która wypłaciła nienależne świadczenia.”;

35) art. 73 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 73

Rozliczenie **nienależnych** świadczeń **pieniężnych i rzeczowych** oraz składek w przypadku ■ zmiany z mocą wsteczną ustawodawstwa mającego zastosowanie **lub innych sytuacji, gdy instytucja nie była właściwa**

1. W **razie** zmiany z mocą wsteczną ustawodawstwa mającego zastosowanie, w tym w sytuacjach, o których mowa w art. 6 ust. 4 i 5 rozporządzenia wykonawczego, **a także w innych przypadkach, gdy** instytucja, która **nie była właściwa, nienależnie** wypłaciła świadczenia **lub udzieliła świadczeń lub nienależnie pobrała składki, instytucja ta** sporządza zestawienie wypłaconych **lub pobranych** kwot i przesyła je instytucji uznanej za właściwą do celów zwrotu, **w terminie sześciu miesięcy po ustaleniu zmiany ustawodawstwa mającego zastosowanie lub po wskazaniu instytucji odpowiedzialnej za udzielanie świadczeń lub pobieranie składek.**
2. **Świadczenia rzeczowe** są zwracane przez instytucję uznaną za właściwą zgodnie z przepisami **art. 66-68** rozporządzenia wykonawczego.

3. Instytucja uznana za właściwą w zakresie wypłacania świadczeń pieniężnych potrąca kwotę do zwrotu instytucji, która nie była właściwa lub była właściwa tymczasowo, z zaległych kwot z tytułu odnośnych świadczeń należnych zainteresowanemu i niezwłocznie przekazuje potrąconą kwotę tej ostatniej instytucji.

Jeżeli kwota nienależnie wypłaconych świadczeń jest wyższa od kwot zaległych do zapłaty przez instytucję uznaną za właściwą lub jeżeli brak jest kwot zaległych, instytucja uznana za właściwą potrąca tę kwotę z bieżących płatności na warunkach i w granicach przewidzianych ■ w stosowanym przez nią ustawodawstwie i niezwłocznie przekazuje tę kwotę instytucji, która nienależnie wypłaciła świadczenia pieniężne, do celów ich zwrotu.

4. Instytucja, która nienależnie otrzymywała składki od osoby fizycznej lub prawnej, zwraca odnośne kwoty osobom, które je zapłaciły, dopiero gdy **ta instytucja otrzyma** od instytucji uznanej za właściwą **potwierdzenie odpowiednich** kwot.

Na wniosek instytucji uznanej za właściwą, złożony najpóźniej w terminie trzech miesięcy po **otrzymaniu przez nią zestawienia kwot wypłaconych lub otrzymanych**, instytucja, która nienależnie otrzymywała składki, przekazuje **te składki** instytucji uznanej za właściwą dla tego samego okresu w celu ustalenia sytuacji w zakresie składek jej należnych od osoby fizycznej lub prawnej. Przekazane składki uznaje się za wpłacone z mocą wsteczną na rzecz instytucji uznanej za właściwą.

Jeżeli kwota nienależnie otrzymanych składek jest wyższa niż kwota należna instytucji uznanej za właściwą od osoby fizycznej lub prawnej, instytucja, która nienależnie otrzymywała składki, zwraca nadpłaconą kwotę **obliczoną zgodnie z prawem krajowym** zainteresowanej osobie fizycznej lub prawnej.

5. Istnienie terminów na podstawie ustawodawstwa krajowego nie stanowi ważnej podstawy odmowy rozliczania należności między instytucjami na podstawie niniejszego artykułu.
6. ***W przypadku procedur na podstawie art. 5 ust. 5 lub art. 6 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego*** niniejszy artykuł nie ma zastosowania do należności starszych niż **36** miesięcy w dniu wszczęcia procedury ■ .
7. ***Co najmniej dwa państwa członkowskie mogą uzgodnić szczególne przepisy i procedury różne od określonych w ust. 1-6 niniejszego artykułu oraz mogą - w odniesieniu do świadczeń rzeczowych - stosować art. 35 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, pod warunkiem że te przepisy i procedury nie są niekorzystne dla zainteresowanych.***
8. ***Komisja Administracyjna określa szczegółowy sposób stosowania niniejszego artykułu.***”;

36) w art. 75 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się tiret w brzmieniu:

„- »termin spłaty należności« oznacza termin, w którym dług powinien zostać spłacony na podstawie ustawodawstwa państwa członkowskiego strony występującej.”;

b) uchyla się ust. 3;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Jeżeli zwrot składek na ubezpieczenie społeczne dotyczy osoby, która zamieszkuje lub przebywa w innym państwie członkowskim, państwo członkowskie, z którego ma pochodzić zwrot, może - **zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego - poinformować państwo członkowskie zamieszkania lub pobytu o przewidywanym zwrocie, nie otrzymawszy uprzednio wniosku o ten zwrot.”;**

37) art. 77 **otrzymuje brzmienie:**

„Artykuł 77

Powiadamianie

- 1. Na wniosek strony występującej strona wezwana powiadamia adresata - zgodnie z obowiązującymi w jej własnym państwie członkowskim przepisami w zakresie powiadamiania o podobnych instrumentach i decyzjach - o wszystkich instrumentach i decyzjach, w tym o charakterze sądowym, które odnoszą się do należności lub jej odzyskania i zostały wydane w państwie członkowskim strony występującej.**
- 2. Wnioskowi o powiadomienie towarzyszy standardowy formularz zawierający co najmniej następujące informacje oraz instrument lub decyzja, o których należy powiadomić:**
 - a) nazwę lub imię i nazwisko, adres i inne dane pozwalające zidentyfikować adresata;**
 - b) cel powiadomienia i termin, w którym powiadomienie powinno zostać dokonane;**
 - c) opis instrumentu lub decyzji, o których należy powiadomić, oraz charakter i kwotę odnośnej należności;**
 - d) nazwę, adres i inne dane kontaktowe dotyczące:**
 - (i) urzędu odpowiedzialnego w odniesieniu do instrumentu lub decyzji, o których należy powiadomić; oraz**
 - (ii) w przypadku, jest to urząd inny, niż urząd, o którym mowa w ppkt. (i), urzędu, w którym można uzyskać dalsze informacje na temat powiadomienia lub procedury zaskarżenia obowiązku zapłaty.**

3. ***Strona wezwana niezwłocznie informuje stronę występującą o działaniach podjętych w związku z jej wnioskiem o powiadomienie, w szczególności o dniu przekazania decyzji lub instrumentu adresatowi.***
4. ***Strona występująca składa wniosek o powiadomienie na podstawie niniejszego artykułu wyłącznie wtedy, gdy nie może dokonać powiadomienia zgodnie z przepisami regulującymi powiadomienie o danym dokumencie w swoim państwie członkowskim lub gdy takie powiadomienie spowodowałoby nieproporcjonalne trudności.***
5. ***Strona wezwana zapewnia, aby powiadomienie w państwie członkowskim strony wezwanej zostało przekazane zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz praktykami administracyjnymi obowiązującymi w państwie członkowskim strony wezwanej.***
6. ***Ust. 5 pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich innych form powiadamiania przez organ państwa członkowskiego strony występującej zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym państwie członkowskim. Organ w państwie członkowskim strony występującej może powiadomić o dokumentach bezpośrednio listem poleconym lub drogą elektroniczną daną osobę na terytorium innego państwa członkowskiego.”;***

38) w art. 78 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na wniosek strony występującej strona wezwana odzyskuje należności objęte tytułem wykonawczym umożliwiającym egzekucję w państwie członkowskim strony występującej. Do wszystkich wniosków o odzyskanie należności załącza się jednolity tytuł wykonawczy umożliwiający egzekucję w państwie członkowskim strony wezwanej.”;

b) w ust. 2 uchyla się lit. b);

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Zanim strona występująca wystąpi z wnioskiem o odzyskanie należności, zastosowanie mają właściwe procedury odzyskiwania należności dostępne w państwie członkowskim strony występującej, z wyjątkiem następujących sytuacji:

- a)** gdy jest oczywiste, że w państwie członkowskim strony występującej nie ma aktywów do odzyskania lub że takie procedury nie doprowadzą do spłaty całkowitej kwoty należności, a strona występująca posiada konkretne informacje wskazujące na to, że zainteresowany dysponuje aktywami w państwie członkowskim strony wezwanej;
- b)** gdy zastosowanie takich procedur w państwie członkowskim strony występującej spowodowałoby nieproporcjonalne trudności.

Jeżeli strona wezwana otrzyma wniosek o odzyskanie należności od strony występującej, strona występująca przekazuje, na wniosek strony wezwanej, wszelkie dodatkowe informacje, które byłyby potrzebne stronie wezwanej do odzyskania należności. Strona występująca nie jest zobowiązana do przekazania informacji, o których mowa w art. 76 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.

- 4. Wniosek o odzyskanie należności zawiera ponadto oświadczenie strony występującej, potwierdzające, że zostały spełnione warunki określone w ust. 2 i 3.”;**

d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„**6.** Do wniosku o odzyskanie należności można załączyć inne dokumenty dotyczące należności wydane w państwie członkowskim strony występującej.”;

39) art. 79–82 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 79

Tytuł wykonawczy

1. Jednolity tytuł wykonawczy umożliwiający egzekucję w państwie członkowskim strony wezwanej odzwierciedla merytoryczną zawartość pierwotnego tytułu wykonawczego umożliwiającego egzekucję i stanowi jedyną podstawę środków odzyskiwania należności i środków zapobiegawczych przyjętych w państwie członkowskim strony wezwanej. Nie podlega on w tym państwie członkowskim uznaniu, uzupełnieniu ani zastąpieniu.

2. Jednolity tytuł wykonawczy umożliwiający egzekucję zawiera:

- a) nazwę lub imię i nazwisko, adres oraz wszelkie inne istotne informacje pozwalające zidentyfikować zainteresowaną osobę fizyczną lub prawną lub dotyczące strony trzeciej będącej w posiadaniu jej aktywów;
- b) nazwę, adres oraz wszelkie inne istotne informacje dotyczące urzędu odpowiedzialnego za określenie wysokości należności oraz, jeżeli jest to inny urząd, dotyczące urzędu, w którym można uzyskać dalsze informacje dotyczące należności lub możliwości zaskarżenia obowiązku zapłaty;
- c) informacje istotne do celów zidentyfikowania tytułu wykonawczego wydanego w państwie członkowskim strony występującej;
- d) opis należności, w tym jej charakter, okres, którego dotyczy należność, **termin spłaty należności i inne odpowiednie** daty dotyczące procedury egzekucji, a także kwotę należności, w tym kwotę główną, odsetki, grzywny, kary administracyjne i wszystkie inne należne opłaty i koszty w walutach państw członkowskich strony występującej i strony wezwanej;

- e) termin, w którym strona występująca lub strona wezwana powiadomiły adresata o wspomnianym tytule;
- f) datę rozpoczęcia i długość okresu, w którym możliwa jest egzekucja według przepisów obowiązujących w państwie członkowskim strony występującej;
- g) wszelkie inne istotne informacje. ■

Artykuł 80

Warunki i terminy płatności

- 1. Należności odzyskiwane są w walucie państwa członkowskiego strony wezwanej. Z zastrzeżeniem art. 85 ust. 1a strona wezwana przekazuje stronie występującej całą kwotę odzyskanej należności.**

Przekazując kwotę należności stronie występującej, strona wezwana przekazuje również istotne informacje dotyczące identyfikacji zainteresowanej osoby fizycznej lub prawnej, o której mowa w art. 79 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.

2. *Jeżeli zezwalają na to przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne obowiązujące w państwie członkowskim strony wezwanej, strona ta może przyznać dłużnikowi odroczenie spłaty lub możliwość spłaty w ratach.*

Jakiegolwiek odsetki naliczane przez stronę wezwaną w związku z odroczeniem spłaty również są przekazywane stronie występującej. Strona wezwana informuje następnie stronę występującą o każdej takiej decyzji.

Od daty otrzymania wniosku o odzyskanie należności strona wezwana nalicza odsetki za zwłokę w płatności, zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w państwie członkowskim strony wezwanej.

Artykuł 81

Kwestionowanie należności lub tytułu wykonawczego oraz kwestionowanie środków egzekucyjnych

1. *Jeżeli podczas procedury odzyskiwania należności strona zainteresowana kwestionuje należność, pierwotny tytuł wykonawczy umożliwiający egzekucję w państwie członkowskim strony występującej, jednolity tytuł wykonawczy umożliwiający egzekucję w państwie członkowskim strony wezwanej lub ważność powiadomienia dokonanego przez organ w państwie członkowskim strony występującej, strona zainteresowana wnosi skargę do odpowiednich organów państwa członkowskiego strony występującej zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w tym państwie członkowskim. Strona występująca niezwłocznie powiadamia stronę wezwaną o wniesionej skardze. Strona zainteresowana może również poinformować o wniesionej skardze stronę wezwaną.*

2. *Gdy tylko strona wezwana otrzyma powiadomienie lub informację, o których mowa w ust. 1, od strony występującej lub od strony zainteresowanej, zawiesza postępowanie egzekucyjne do momentu podjęcia decyzji w sprawie przez odpowiedni organ, o ile strona występująca nie wystąpi z wnioskiem o odzyskanie należności zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu. Bez uszczerbku dla art. 84 rozporządzenia wykonawczego strona wezwana może podjąć środki zapobiegawcze gwarantujące odzyskanie należności w zakresie, w jakim przepisy ustawowe lub wykonawcze obowiązujące w jej państwie członkowskim pozwalają na takie postępowanie w przypadkach podobnych należności.*

Niezależnie od akapitu pierwszego, strona występująca może zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w jej własnym państwie członkowskim, wystąpić do strony wezwanej z uzasadnionym wnioskiem o odzyskanie kwestionowanej należności, w zakresie, w jakim odpowiednie przepisy ustawowe i wykonawcze oraz praktyka administracyjna obowiązujące w państwie członkowskim strony wezwanej przewidują takie działanie. Jeżeli spór zostaje rozstrzygnięty na korzyść dłużnika, strona występująca jest zobowiązana do zwrotu wszelkich odzyskanych kwot, wraz z należnym odszkodowaniem zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w państwie członkowskim strony wezwanej.

3. *Jeżeli kwestionowane są środki egzekucyjne zastosowane w państwie członkowskim strony wezwanej lub ważność powiadomienia dokonanego przez organ strony wezwanej, skarga zostaje wniesiona do odpowiedniego organu tego państwa członkowskiego zgodnie z jego przepisami ustawowymi i wykonawczymi.*

Artykuł 81a

Wycofania i zmiany

1. *Strona występująca natychmiast informuje stronę wezwaną o wszelkich późniejszych zmianach wprowadzonych we wniosku o odzyskanie należności lub o wycofaniu wniosku, podając przyczyny takiej zmiany lub wycofania.*
2. *Jeżeli zmiana wniosku opiera się na decyzji odpowiedniego organu, o którym mowa w art. 81 ust. 1, strona występująca przekazuje stronie wezwanej tę decyzję wraz ze zmienionym jednolitym tytułem wykonawczym umożliwiającym egzekucję w państwie członkowskim strony wezwanej. Strona wezwana kontynuuje odzyskiwanie należności na podstawie zmienionego tytułu wykonawczego.*

Środki odzyskiwania należności lub środki zabezpieczające, które zostały już zastosowane na podstawie pierwotnego jednolitego tytułu wykonawczego umożliwiające egzekucję w państwie członkowskim strony wezwanej, mogą być nadal stosowane na podstawie zmienionego tytułu wykonawczego, chyba że zmiana wniosku jest spowodowana nieważnością pierwotnego tytułu wykonawczego umożliwiające egzekucję w państwie członkowskim strony występującej lub pierwotnego jednolitego tytułu wykonawczego umożliwiające egzekucję w państwie członkowskim strony wezwanej. Art. 79 i 81 mają zastosowanie do zmienionego tytułu wykonawczego.

- 3. Jeżeli wniosek jest zmieniany z innego powodu, niż powód określony w ust. 2, a takie zmiany obejmują zmniejszenie kwoty należności, strona wezwana kontynuuje odzyskiwanie należności lub stosuje już podjęte środki zabezpieczające, które powinny być ograniczone do wciąż nierozliczonej kwoty należności.***

Artykuł 82

Granice pomocy

- 1. Bez uszczerbku dla uprawnień do przyznawania pomocy, strona wezwana nie jest zobowiązana do:**
 - a) udzielania pomocy przewidzianej w art. 78-81 rozporządzenia wykonawczego, jeżeli z uwagi na sytuację dłużnika odzyskiwanie należności spowodowałoby poważne trudności gospodarcze lub społeczne w państwie członkowskim strony wezwanej w zakresie, w jakim przepisy ustawowe, wykonawcze lub praktyka administracyjna obowiązujące w państwie członkowskim strony wezwanej pozwalają na takie postępowanie w przypadku podobnych należności krajowych;**
 - b) udzielania pomocy przewidzianej w art. 76-81 rozporządzenia wykonawczego, jeżeli pierwotny wniosek oparty na art. 76, 77 lub 78 rozporządzenia wykonawczego odnosi się do należności starszych niż pięć lat, licząc od terminu spłaty należności w państwie członkowskim strony występującej do daty pierwotnego wniosku o udzielenie pomocy.**

W odniesieniu do lit. b), jeżeli dana należność lub pierwotny instrument umożliwiający egzekucję w państwie członkowskim strony występującej są kwestionowane, pięcioletni okres rozpoczyna bieg w dniu, w którym nie jest już możliwe kwestionowanie należności lub instrumentu umożliwiającego odzyskanie należności.

Ponadto gdy organy państwa członkowskiego strony występującej wyrażą zgodę na odroczenie terminu płatności lub spłatę w ratach, ten pięcioletni okres rozpoczyna bieg w dniu, w którym cały termin płatności dobiegł końca.

Niemniej jednak w takich przypadkach strona wezwana nie jest zobowiązana do udzielenia pomocy w odniesieniu do należności starszych niż dziesięcioletnie, licząc od terminu spłaty należności w państwie członkowskim strony występującej.

- 2. Strona wezwana informuje stronę występującą o przyczynach udzielenia odmownej odpowiedzi na wniosek o udzielenie pomocy.”;***

40) art. 84 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 84

Środki zapobiegawcze

1. Na uzasadniony wniosek strony występującej strona wezwana stosuje środki zapobiegawcze **■**, zgodnie z **ustawodawstwem krajowym i** praktyką administracyjną w państwie członkowskim tej strony, w celu zapewnienia odzyskania należności, w przypadku gdy należność lub tytuł wykonawczy umożliwiający egzekucję w państwie członkowskim strony występującej zostały zaskarżone w chwili składania wniosku lub w przypadku gdy należność nie jest jeszcze przedmiotem tytułu wykonawczego umożliwiającego egzekucję w państwie członkowskim strony występującej, pod warunkiem że środki zapobiegawcze **byłyby również** możliwe w podobnej sytuacji na mocy przepisów krajowych i praktyk administracyjnych państwa członkowskiego strony występującej.

Dokument umożliwiający zastosowanie środków zapobiegawczych w państwie członkowskim strony występującej i dotyczący należności będącej przedmiotem ewentualnego wniosku o udzielenie wzajemnej pomocy jest załączany do wniosku o zastosowanie środków zapobiegawczych w państwie członkowskim strony wezwanej. Dokument ten nie podlega żadnemu zatwierdzeniu, uzupełnieniu ani zastąpieniu w państwie członkowskim strony wezwanej.

2. Do wniosku o zastosowanie środków zapobiegawczych można dołączyć inne dokumenty dotyczące należności wydane w państwie członkowskim strony występującej.
3. Do celów stosowania akapitu pierwszego niniejszego artykułu stosuje się **odpowiednio** przepisy i procedury określone w art. 78, 79, 81 i 82 rozporządzenia **wykonawczego**.”;

41) art. **85 ust. 1** otrzymuje brzmienie:

„1. Strona wezwana odzyskuje od zainteresowanej osoby fizycznej lub prawnej, i zatrzymuje, wszelkie poniesione koszty związane z odzyskiwaniem należności, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi mającymi zastosowanie do podobnych należności w państwie członkowskim strony wezwanej.

1a. W przypadku gdy koszty związane z odzyskiwaniem należności nie mogą zostać odzyskane od dłużnika wraz z kwotą należności, **koszty te** są odliczane od kwoty, **która została rzeczywiście odzyskana**, albo, jeżeli nie jest to możliwe, zwracane przez stronę występującą. Strona występująca i strona wezwana mogą uzgodnić sposób zwrotu w danej sprawie lub **mogą uzgodnić** odstępnie od wymagania zwrotu takich kosztów.”.

42) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 85a

Obecność w urzędach administracyjnych oraz udział w postępowaniu administracyjnym

- 1.** Za porozumieniem strony występującej i strony wezwanej oraz zgodnie z ustaleniami przyjętymi przez stronę wezwaną, urzędnicy upoważnieni przez stronę występującą mogą, w celu wspierania wzajemnej pomocy przewidzianej w niniejszej sekcji:
 - a)** przebywać w urzędach, w których wykonują swoje obowiązki organy administracyjne państwa członkowskiego strony wezwanej;
 - b)** być obecni podczas postępowań administracyjnych prowadzonych na terytorium państwa członkowskiego strony wezwanej;
 - c)** asystować właściwym urzędnikom państwa członkowskiego strony wezwanej w trakcie postępowań sądowych w tym państwie członkowskim.
- 2.** Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, może przewidywać, że urzędnicy państwa członkowskiego strony wezwanej **przesłuchują** osoby fizyczne i **analizują** dokumentację, pod warunkiem że jest to dozwolone w ustawodawstwie obowiązującym w państwie członkowskim strony wezwanej.
- 3.** Urzędnicy upoważnieni przez stronę występującą, działając zgodnie z ust. 1 lub 2, muszą posiadać pisemne upoważnienie potwierdzające ich tożsamość oraz pełnioną funkcję urzędową.”;

43) uchyla się art. 86;

44) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 86a

Uprawnienia do przyjmowania aktów wykonawczych

1. Komisja w drodze aktów wykonawczych ustala dalsze przepisy dotyczące procedury odzyskiwania należności.

W tych aktach wykonawczych ustanawia się:

- a) praktyczne ustalenia niezbędne do stosowania niniejszej sekcji w odniesieniu do przesyłania informacji i dokumentów lub decyzji drogą elektroniczną danej osobie zgodnie z art. 4;**
- b) format jednolitego tytułu wykonawczego, o którym mowa w art. 79;**
- c) informacje, które strona wezwana ma przekazać stronie występującej o postępach lub skutkach wniosku oraz o mających zastosowanie w tym zakresie ramach czasowych;**
- d) środki, które mają zostać podjęte przez zainteresowane instytucje w przypadku zmiany lub wycofania roszczenia, które jest przedmiotem wniosku o odzyskanie należności;**
- e) dalsze szczegółowe przepisy niezbędne do wykonania art. 75 ust. 2, art. 76, 77, 78, 79, 80 i 81, art. 82 ust. 1, art. 83 ust. 1 akapit drugi oraz art. 84, 85 i 85a; oraz**
- f) określenie minimalnego progu kwot, które mogą być przedmiotem wniosku o odzyskanie należności.**

2. Te akty wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 88c ust. 2 rozporządzenia podstawowego.”;

45) w art. 87 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ust. 2 i 3 stosuje się również w odniesieniu do ustalania lub kontroli stanu zależności osoby otrzymującej lub ubiegającej się o świadczenia z tytułu opieki długoterminowej, o których mowa w art. 1 lit. vb) rozporządzenia podstawowego.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W drodze wyjątku od zasady wolnej od opłat wzajemnej współpracy administracyjnej określonej w art. 76 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, rzeczywista kwota wydatków poniesionych na kontrole, o których mowa w ust. 1–5 niniejszego artykułu, zwracana jest przez instytucję będącą dłużnikiem, która wystąpiła o przeprowadzenie takich kontroli, instytucji, do której wystąpiono o ich przeprowadzenie. Jeżeli jednak instytucja, która została wezwana do przeprowadzenia kontroli, wykorzystuje ustalenia kontroli również na własne potrzeby w zakresie przyznawania osobom zainteresowanym świadczeń **na własny rachunek** na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, nie może ona domagać się zwrotu kosztów, o którym mowa w zdaniu poprzednim. ■ ”;

46) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 87a

Ocena

Do dnia [5 lat od daty wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] Komisja przeprowadza ocenę przestrzegania terminów, o których mowa w tytule II rozporządzenia wykonawczego, oraz wdrażania przepisów art. 14 ust. 5a tego rozporządzenia.

W swojej ocenie Komisja ocenia również, czy należy rozszerzyć zakres świadczeń z tytułu opieki długoterminowej zgodnie z rozporządzeniem podstawowym, tak aby obejmowały one świadczenia związane z pracą.

Komisja przedkłada sprawozdanie, w którym przedstawia wyniki oceny Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.”;

47) uchyla się art. 89 ust. 3;

48) uchyla się art. 92;

49) art. 93 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 93

Przepisy przejściowe

Do przypadków objętych rozporządzeniem wykonawczym stosuje się art. 87, 87a i 87b rozporządzenia podstawowego.”;

50) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 94a

Przepisy przejściowe dotyczące zasiłku dla bezrobotnych

1. Art. 56 i 70 oraz załącznik 5 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] w dalszym ciągu ma zastosowanie do zasiłków dla bezrobotnych, **o które wnioski złożono** przed odpowiednimi datami rozpoczęcia stosowania określonymi w art. 97 akapit drugi pkt 2 oraz akapit trzeci i czwarty..

2. **Art. 73 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się nadal do procedur odzyskiwania należności rozpoczętych przed dniem ... [24 miesiące po dacie wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego].**
3. **Tytuł IV rozdział III sekcję 3 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się nadal do wniosków i przypadków kwestionowania środków, gdy postępowania rozpoczęły się przed dniem ... [24 miesiące po dacie wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego].”;**

51) w art. 96 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 1 akapit drugi formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Rozporządzenie (EWG) nr 574/72 pozostaje jednak w mocy, z wyjątkiem art. 107, i nadal wywołuje skutki prawne do celów: **■** ”;

- b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„**1a** Do celów ustawodawstwa, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przepisy dotyczące przeliczania waluty reguluje art. 90. **■** ”;

52) art. 97 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 97

Wejście w życie i zastosowanie

Niniejsze rozporządzenie zostaje opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2010 r.

Niezależnie od akapitu pierwszego, daty rozpoczęcia stosowania poniższych przepisów są następujące:

- 1) następujące przepisy, w wersji obowiązującej od dnia ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego], stosuje się od tej daty:
 - a) art. 1 ust. 2;
 - b) art. 2 ust. 2a, 5 oraz 6;
 - c) art. 3 ust. 3;
 - d) art. 19 ust. 2 oraz 3;
 - e) art. 26 ust. 4;
 - f) art. 43 ust. 3;
 - g) art. 65;
 - h) art. 66 ust. 2;
 - i) art. 68 ust. 2;
 - j) art. 75 ust. 1, 3 oraz 4;
 - k) art. 85a, 86 oraz 86a;
 - l) art. 87 ust. 4 oraz 6;
 - m) art. 87c;
 - n) art. 89 ust. 3;
 - o) art. 92, 93 oraz 94a;
 - p) art. 96 ust. 1 oraz 1a;
 - q) załącznik 1;

2) następujące przepisy, w wersji obowiązującej od dnia ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się od dnia ... [24 miesiące po wejściu w życie rozporządzenia zmieniającego]:

- a) art. 5 ust. 2-5;
- b) art. 14 ust. 1, 1a, 3, 5a, 10 oraz 12;
- c) art. 15;
- d) art. 16 ust. 1, 2, 3 i 5;
- e) art. 19a;
- f) art. 20 ust. 3 oraz 4;
- g) art. 25 ust. 1 oraz 3;
- h) art. 31 ust. 2;
- i) art. 32 ust. 1;
- j) art. 54 ust. 1;
- k) art. 54a;

- l) art. 55 ust. 1, 4, 5 oraz 7;
- m) art. 56 ust. -1, 1 oraz 3;
- n) art. 56a;
- o) art. 67 ust. 3 oraz 7;
- p) art. 70;
- q) art. 72 ust. 1
- r) art. 73 i 77;
- s) art. 78 ust. 1 – 4 oraz ust. 6;
- t) art. 79 – 82 oraz art. 84;
- u) art. 85 ust. 1 oraz 1a;
- v) załączniki 5 oraz 6;

3) art. 64, w wersji obowiązującej od dnia ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się od dnia 1 stycznia ... [rok kalendarzowy po roku kalendarzowym, w którym rozporządzenie zmieniające wchodzi w życie].

Niezależnie od akapitu drugiego pkt 1 i 2 niniejszego artykułu, w odniesieniu do osób, dla których Luksemburg był właściwym państwem członkowskim ich ostatniej działalności na zasadzie zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, art. 56 i 70 oraz załącznik 5 w wersji obowiązującej przed dniem ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] stosuje się do dnia ... [5 lat po dniu wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego]. W okresie tym, art. 56a nie ma zastosowania do Luksemburga.

Luksemburg może powiadomić Komisję o konieczności przedłużenia okresu, o którym mowa w akapicie trzecim do dnia ... [7 lat po wejściu w życie rozporządzenia zmieniającego]. Takiego powiadomienia o przedłużeniu należy dokonać w rozsądnym czasie przed końcem okresu, o którym mowa w

akapicie trzecim. Powiadomienie to jest publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.”;

- 53) w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 987/2009 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem II do niniejszego rozporządzenia.***

Artykuł 3

Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia ***miesiąca*** następującego po ***dacie*** jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

<i>W imieniu Parlamentu Europejskiego</i>	<i>W imieniu Rady</i>
<i>Przewodnicząca</i>	<i>Przewodniczący</i>

ZAŁĄCZNIK I

Zmiany w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 883/2004

W załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 883/2004 wprowadza się następujące zmiany:

1) w załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) w części I wprowadza się następujące zmiany:

(i) po sekcji „BUŁGARIA” dodaje się sekcję w brzmieniu:

„REPUBLIKA CZESKA

Zaliczka na poczet świadczeń alimentacyjnych zgodnie z ustawą o zaliczce na poczet świadczeń alimentacyjnych (nr 588/2020 Coll.).”;

(ii) sekcja „ESTONIA” otrzymuje brzmienie:

„ESTONIA

Świadczenia alimentacyjne na mocy Ustawy o świadczeniach rodzinnych z 1 stycznia 2017 r.”;

(iii) sekcja „SŁOWACJA” otrzymuje brzmienie:

„SŁOWACJA

Zastępcze świadczenie alimentacyjne na mocy ustawy nr 201/2008 Coll. ze zmianami.”;

(iv) sekcja „SZWECJA” otrzymuje brzmienie:

„SZWECJA

Wsparcie utrzymania (rozdziały 17–19 kodeksu
zabezpieczenia społecznego) **(2010:110).**”;

b) w części II wprowadza się następujące zmiany:

(i) **sekcja „LITWA” otrzymuje brzmienie:**

„LITWA

***Świadczenia alimentacyjne na rzecz dzieci na mocy
ustawy o świadczeniach alimentacyjnych na rzecz
dzieci.*”;**

(ii) uchyla się sekcję „WĘGRY”;

(iii) sekcja „POLSKA” otrzymuje brzmienie:

„POLSKA

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (ustawa o świadczeniach rodzinnych).

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę, zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.”;

(iv) uchyla się sekcję „RUMUNIA”;

(v) sekcja „SŁOWACJA” otrzymuje brzmienie:

„SŁOWACJA

Zasilek porodowy.”;

(vi) sekcja „FINLANDIA” otrzymuje brzmienie:

„Pakiet macierzyński, zryczałtowany zasilek macierzyński oraz pomoc w postaci zryczałtowanej kwoty mającej równoważyć koszt adopcji międzynarodowej na mocy ustawy o świadczeniach macierzyńskich (477/1993).”;

(vii) dodaje się sekcję w brzmieniu:

„SZWECJA

Zasiłek adopcyjny (rozdział 21 kodeksu zabezpieczenia społecznego (**2010**:110)).”;

2) **■** w załączniku II **wprowadza się następujące zmiany:**

a) uchyla się sekcje „DANIA - FINLANDIA” i „DANIA - SZWECJA”;

b) sekcja „NIEMCY - AUSTRIA” otrzymuje brzmienie:

„NIEMCY - AUSTRIA

Art. 14 ust. 2 lit. g), h), i) oraz j) konwencji z dnia 4 października 1995 r. o zabezpieczeniu społecznym (określenie podziału kompetencji między obydwoma krajami w odniesieniu do spraw dotyczących zakońzonego ubezpieczenia i do ukończonych okresów ubezpieczenia); stosowanie tego postanowienia ogranicza się do osób objętych tą konwencją.”

c) uchyla się sekcje „HISZPANIA - PORTUGALIA” i „FINLANDIA - SZWECJA”;

- 3) w załączniku III uchyla się sekcje „ESTONIA”, „HISZPANIA”, „CHORWACJA”, „WŁOCHY”, „LITWA”, „WĘGRY”, „NIDERLANDY”, „FINLANDIA” i „SZWECJA”;
- 4) w załączniku IV wprowadza się następujące zmiany:
- a) po sekcji „NIEMCY” dodaje się sekcję „ESTONIA”;
 - b) po sekcji „CYPR” dodaje się sekcję „ŁOTWA”;**
 - c) po sekcji „ŁOTWA” dodaje się sekcję „LITWA”;
 - d) po sekcji „WĘGRY” dodaje się sekcję „MALTA”;
 - e) po sekcji „POLSKA” dodaje się sekcję „PORTUGALIA”;
 - f) po sekcji „PORTUGALIA” dodaje się sekcję „RUMUNIAA”;
 - g) po sekcji „SŁOWENIA” dodaje się sekcję „SŁOWACJA”;
 - h) po sekcji „SŁOWACJA” dodaje się sekcję „FINLANDIA”;
 - i) po sekcji „SZWECJA” dodaje się sekcję „ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO”;

- 5) *w załączniku VI uchyla się sekcję „FINLANDIA”;*
- 6) *w załączniku VIII w części I wprowadza się następujące zmiany:*

a) sekcja „LITWA” otrzymuje brzmienie:

„LITWA

Wszystkie wnioski o przyznanie renty wdowiej z ubezpieczenia społecznego obliczonej od podstawowej kwoty renty wdowiej (ustawa o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego).”;

b) w sekcji „AUSTRIA” lit. g) otrzymuje brzmienie:

„g) Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń na podstawie ustawy federalnej o świadczeniu emerytalnym dla austriackich notariuszy z dnia 22 grudnia 2018 r. - NVG 2020;

h) Premia za wcześniejsze rozpoczęcie działalności na mocy §§ 262a i 286a ustawy federalnej z dnia 9 września 1955 r. o powszechnym ubezpieczeniu społecznym (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz - ASVG), § 144a ustawy federalnej z dnia 11 października 1978 r. o ubezpieczeniu społecznym dla przedsiębiorców prowadzących działalność handlową (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz - GSVG) oraz § 135a ustawy federalnej z dnia 11 października 1978 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Bauern-Sozialversicherungsgesetz - BSVG).”;

7) w załączniku IX wprowadza się następujące zmiany

a) w części I wprowadza się następujące zmiany:

i) po sekcji „DANIA” dodaje się sekcję w brzmieniu:

„ESTONIA

Świadczenie związane ze zdolnością do pracy na podstawie ustawy o świadczeniu związanym ze zdolnością do pracy.”;

(ii) sekcja „FINLANDIA” otrzymuje brzmienie:

„FINLANDIA

Emerytury lub renty małżonka określane zgodnie z przepisami przejściowymi i przyznane przed dniem 1 stycznia 1994 r. (ustawa o wykonaniu krajowej ustawy o emeryturach i rentach, 569/2007).

Dodatkowa kwota renty dla dziecka przy wyliczaniu niezależnych świadczeń zgodnie z krajową ustawą o emeryturach i rentach (krajowa ustawa o emeryturach i rentach, 568/2007).”;

b) w części II sekcja „LITWA” otrzymuje brzmienie:

„LITWA

a) Renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane z ubezpieczenia społecznego na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z ubezpieczenia społecznego.

b) Renty wdowie i renty dla sierot z ubezpieczenia społecznego wyliczone, zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z ubezpieczenia społecznego, na podstawie renty z tytułu niezdolności do pracy, którą otrzymywał zmarły.”;

c) w części III akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Konwencja nordycka z dnia 12 czerwca 2012 r. o zabezpieczeniu społecznym.”;

8) w załączniku X wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyła się sekcję „REPUBLIKA CZESKA”;

b) w sekcji „NIEMCY” lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) *Bürgergeld*, podstawowe zabezpieczenie dla osób poszukujących pracy zgodnie z *tomem* II kodeksu socjalnego ■ .”;

c) w sekcji „ESTONIA” wprowadza się następujące zmiany:

i) uchyla się lit. a);

(ii) dodaje się literę **w brzmieniu:**

**„c) Zasiłek dla emerytów mieszkających samotnie
(ustawa o opiece społecznej z dnia 6 września
2016 r.).”;**

d) sekcja „LITWA” otrzymuje brzmienie:

„LITWA

**a) Renta socjalna z tytułu inwalidztwa i emerytury (art.
5 i 6 ustawy z 2005 r. o emeryturach i rentach
socjalnych).**

**b) Zasiłek wyrównawczy (art. 12 ustawy z 2005 r.
o emeryturach i rentach socjalnych).**

**c) Świadczenie transportowe dla osób o ograniczonej
sprawności ruchowej przyznane przed 2019 r.
zgodnie z ustawą o świadczeniach transportowych.”;**

e) w sekcji „WĘGRY” uchyla się lit. c).

f) sekcja „AUSTRIA” otrzymuje brzmienie:

„AUSTRIA

- a) Dodatek wyrównawczy (ustawa federalna z dnia 9 września 1955 r. o powszechnym ubezpieczeniu społecznym - ASVG, ustawa federalna z dnia 11 października 1978 r. o ubezpieczeniu społecznym dla przedsiębiorców prowadzących działalność handlową - GSVG oraz ustawa federalna z dnia 11 października 1978 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników - BSVG).**
- b) Zasiłek uzupełniający (ustawa federalna z dnia 18 listopada 1965 r. o uprawnieniach emerytalnych urzędników federalnych, osób pozostałych przy życiu po ich śmierci oraz osób pozostających na ich utrzymaniu - Pensionsgesetz 1965 (PG 1965). Ustawa federalna o świadczeniach emerytalnych urzędników austriackich kolei federalnych - Bundesbahn-Pensionsgesetz (BB-PG). Ustawa federalna z dnia 9 lipca 1958 r. o świadczeniach emerytalnych pracowników teatru federalnego (Bundestheaterpensionsgesetz (BThPG)).”;**

g) sekcja „POLSKA” otrzymuje brzmienie:

„POLSKA

- a) Renta socjalna (ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej).**
- b) Rodzicielskie świadczenie uzupełniające (ustawa z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym).**
- c) Świadczenie dodatkowe dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (ustawa z dnia 31 lipca**

**2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób
niezdolnych do samodzielnej egzystencji).”;**

h) w sekcji „PORTUGALIA” wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) Nieskładkowe państwowe świadczenia z tytułu starości (dekret z mocą ustawy nr 464/80 z dnia 13 października 1980 r.).”;

(ii) dodaje się literę w brzmieniu:

„d) Podstawowy element i uzupełnienie świadczenia socjalnego na rzecz włączenia (dekret z mocą ustawy nr 126-A/2017 z dnia 6 października 2017 r., z późniejszymi zmianami).”;

i) po sekcji „PORTUGALIA” dodaje się następującą sekcję w brzmieniu:

„RUMUNIA

Dodatek socjalny dla emerytów (nadzwyczajne rozporządzenie rządu nr 6/2009 ustanawiające minimalną gwarantowaną emeryturę socjalną, zatwierdzone ustawą nr 196/2009) ■ .”;

j) uchyla się sekcję „SŁOWENIA”;

k) w sekcji „FINLANDIA” uchyla się lit. c);

l) sekcja „SZWECJA” otrzymuje brzmienie:

„SZWECJA

a) Dodatki mieszkaniowe dla osób otrzymujących emerytury lub renty (rozdziały 99–103) kodeksu zabezpieczenia społecznego) **(2010:110)**;

b) Wsparcie utrzymania osób starszych (rozdział 74 kodeksu zabezpieczenia społecznego) **(2010:110).**”;

m) w sekcji „ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO” dodaje się **literę** w brzmieniu:

„f) Indywidualne świadczenie dla osób niepełnosprawnych (część dotycząca mobilności) (w ustawodawstwie Wielkiej Brytanii – część 4 ustawy o reformie systemu opieki społecznej z 2012 r., w ustawodawstwie Irlandii Północnej – część 5 ustawy o reformie systemu opieki społecznej (dla Irlandii Północnej) z 2015 r. (S.I. 2015/2006 (N.I. 1)));

g) Szkockie przepisy dotyczące dopłaty do żywności na lepszy start z 2019 r. (Welfare Foods (Best Start Foods) (Scotland) Regulations 2019 (SSI 2019/193));

h) Szkockie przepisy dotyczące zasiłków na lepszy start (zasiłku dla kobiet w ciąży i dzieci, zasiłku na wczesną naukę, stypendium edukacyjnego) z 2018 r. (The Early Years Assistance (Best Start Grants) (Scotland) Regulations 2018 (SSI 2018/370));

i) Szkockie przepisy dotyczące świadczeń pogrzebowych z 2019 r. (Funeral Expense Assistance (Scotland) Regulations 2019 (SSI 2019/292));

- j) Szkockie przepisy dotyczące świadczenia na dzieci z 2020 r. (Scottish Child Payment Regulations 2020 (SSI 2020/XX));**
- k) Szkockie przepisy dotyczące zasiłku z tytułu niepełnosprawności dziecka, komponent „sprawność ruchowa” z 2021 r. (The Disability Assistance for Children and Young People (Scotland) Regulations 2021 (SSI 2021/174));**
- l) Szkockie przepisy dotyczące zasiłku z tytułu niepełnosprawności osoby dorosłej, komponent „sprawność ruchowa” z 2018 r. (Social Security (Scotland) Act 2018 (“SS(S)A”)) oraz szkockie przepisy dotyczące pomocy z tytułu niepełnosprawności dla osób w wieku produkcyjnym z 2022 r. (Disability Assistance for Working Age People (Scotland) Regulations 2022);**
- m) Szkocka zimowa dopłata grzewcza dla osób w wieku emerytalnym z 2025 r. (The Winter Heating Assistance (Pension Age) (Scotland) Amendment Regulations 2025);**
- n) Szkocka zimowa dopłata opałowa z 2025 r. (The Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 2025).”;**

9) w załączniku XI wprowadza się następujące zmiany:

a) sekcja „REPUBLIKA CZESKA” otrzymuje brzmienie:

„REPUBLIKA CZESKA

1. Do celów określenia, kogo zgodnie z art. 1 lit. i) uznaje się za członka rodziny, termin „małżonek” odnosi się również do zarejestrowanych partnerów, o których mowa w czeskiej ustawie nr 115/2006 Coll. o zarejestrowanych związkach partnerskich.
2. Niezależnie od art. 5 i 6 niniejszego rozporządzenia, aby przyznać świadczenie uzupełniające w odniesieniu do okresów ubezpieczenia przebytych na podstawie prawa dawnej Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, można uwzględnić jedynie te okresy ubezpieczenia, które przebyto na podstawie ustawodawstwa czeskiego, w celu spełnienia warunku, zgodnie z którym konieczne jest bycie uprawnionym do czeskiej emerytury lub renty przez co najmniej jeden rok w trakcie ustalonego okresu podacie rozwiązania republiki federacyjnej (§ 106a ust. 1 lit. b) ustawy nr 155/1995 Col. o ubezpieczeniach emerytalnych). ■ ”;

b) w sekcji „NIEMCY” pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do celów przyznania świadczeń pieniężnych na mocy §47(1) SGB V, §47(1) SGB VII i §24 SGB V osobom ubezpieczonym mieszkającym w innym państwie członkowskim w ramach niemieckich systemów ubezpieczeń oblicza się płacę netto, która jest wykorzystywana do oszacowania świadczeń tak, jakby osoba ubezpieczona mieszkała w Niemczech, chyba że wystąpi ona o oszacowanie na podstawie płacy netto, którą faktycznie otrzymuje. Do celów przyznania świadczenia z tytułu urlopu rodzicielskiego na mocy ustawy federalnej dotyczącej zasiłków dla rodziców oraz ustawy dotyczącej urlopów rodzicielskich (BEEG) osobom mieszkającym w innym państwie członkowskim instytucja właściwa dla świadczeń z tytułu urlopu rodzicielskiego w Niemczech oblicza średni miesięczny uzyskany dochód na mocy §§2c–2f ustawy do ustalenia wysokości świadczeń społecznych tak, jak gdyby dana osoba mieszkała w Niemczech. W ten sposób, jeśli IV przedział podatku ma zastosowanie na mocy drugiego zdania §2e(3) BEEG, ponieważ beneficjent nie był klasyfikowany w żadnym niemieckim przedziale podatkowym w okresie poddanym ocenie, osoba ta może wnioskować o ustalenie wysokości świadczenia z tytułu urlopu rodzicielskiego na podstawie jej aktualnego dochodu netto opodatkowanego w państwie członkowskim zamieszkania. ■ ”;

c) sekcja „ESTONIA” otrzymuje brzmienie:

„ESTONIA

1. Do celów obliczania wysokości świadczeń rodzicielskich okresy zatrudnienia w państwach członkowskich innych niż Estonia uznaje się za oparte na tej samej średniej kwocie podatku socjalnego co kwota płacona w okresach zatrudnienia w Estonii, z którymi to okresami okresy te są sumowane. Jeśli w ciągu danego roku dana osoba była zatrudniona wyłącznie w innych państwach członkowskich, uznaje się, że obliczenie wysokości świadczenia opiera się na średnim podatku socjalnym płaconym w Estonii pomiędzy danym rokiem a urlopem macierzyńskim.
2. Do celu proporcjonalnego wyliczania świadczenia związanego ze zdolnością do pracy zgodnie z art. 52 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia, okresy zamieszkania przebyte w Estonii będą uwzględnione począwszy od 16 roku życia do czasu zaistnienia zdarzenia. ■ ”;

d) sekcja „CYPR” otrzymuje brzmienie:

„CYPR

Do celów stosowania przepisów art. 6, 51 i 60a niniejszego rozporządzenia, w odniesieniu do każdego okresu rozpoczynającego się dnia 6 października 1980 r., lub po tym dniu, każdy tydzień ubezpieczenia na mocy ustawodawstwa Republiki Cypryjskiej jest określany poprzez podzielenie całkowitej płacy podlegającej ubezpieczeniu w danym okresie przez tygodniową kwotę podstawowej płacy podlegającej ubezpieczeniu mającej zastosowanie w danym roku składkowym, pod warunkiem że liczba tygodni określonych w ten sposób nie przekracza liczby tygodni kalendarzowych w danym okresie.”;

e) sekcja „MALTA” otrzymuje brzmienie:

„a) Wyłącznie do celów stosowania art. 49 i 60 niniejszego rozporządzenia osoby zatrudnione na mocy ustawy o siłach zbrojnych Malty (rozdział 220 ustawodawstwa maltańskiego), ustawy o policji (rozdział 164 ustawodawstwa maltańskiego), ustawy o więziennictwie (rozdział 260 ustawodawstwa maltańskiego) i ustawy o ochronie cywilnej (rozdział 411 ustawodawstwa maltańskiego) traktowane są jak urzędnicy służby cywilnej;”;

f) w sekcji „NIDERLANDY” pkt 1 **otrzymuje brzmienie:**

„1. Ubezpieczenia zdrowotne

- a) W zakresie uprawnienia do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa holenderskiego, osoby uprawnione do świadczeń rzeczowych do celów stosowania tytułu III rozdział 1 i 2 niniejszego rozporządzenia oznaczają:**
- (i) osoby, które są zobowiązane do ubezpieczenia się w instytucji świadczącej ubezpieczenia zdrowotne zgodnie z Zorgverzekeringswet (ustawą o ubezpieczeniach zdrowotnych); oraz**
 - (ii) osoby zamieszkujące w innym państwie członkowskim, które w myśl rozporządzenia są uprawnione do opieki zdrowotnej w państwie, w którym zamieszkują, na koszt Niderlandów - o ile osoby takie nie zostały już objęte podpunktem (i).**
- b) Osoby, o których mowa w pkt 1 lit. a) ppkt (i), muszą, zgodnie z przepisami Zorgverzekeringswet (ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych), ubezpieczyć się w instytucji świadczącej ubezpieczenia zdrowotne; osoby, o których mowa w pkt 1 lit. a) ppkt (ii), muszą zarejestrować się w CAK (centralnym urzędzie administracyjnym);**

- c) Przepisy Zorgverzekeringswet (ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych) oraz Wet langdurige zorg (ustawy o długotrwałej opiece) dotyczące odpowiedzialności za opłacanie składek stosuje się do osób, o których mowa w lit. a), oraz członków ich rodzin. W odniesieniu do członków rodzin składki pobierane są od osoby, której pierwotnie przysługuje prawo do opieki zdrowotnej.**
- d) Osoby uprawnione do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa państwa członkowskiego innego niż Niderlandy, zamieszkujące lub przebywające czasowo w Niderlandach, są uprawnione do świadczeń rzeczowych zgodnie z polisą oferowaną osobom ubezpieczonym w Niderlandach przez instytucję ich miejsca zamieszkania lub pobytu, z uwzględnieniem art. 11 ust. 1, 2 i 3 Zorgverzekeringswet (ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych), a także do świadczeń rzeczowych określonych w Wet langdurige zorg (ustawie o opiece długoterminowej).**
- e) Pkt 1 lit. f) w brzmieniu obowiązującym przed ... [data wejścia w życie rozporządzenia zmieniającego] ma nadal zastosowanie do osób, które w tym dniu otrzymywały świadczenie, o którym mowa w tym przepisie, i które zarejestrowały się w CAK.”;**

- g) po sekcji „AUSTRIA” dodaje się następującą sekcję w brzmieniu:

„SŁOWACJA

Niezależnie od art. 5 i 6 niniejszego rozporządzenia, aby przyznać świadczenie uzupełniające w odniesieniu do okresów ubezpieczenia przebytych na podstawie ustawodawstwa dawnej Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, można uwzględnić jedynie te okresy ubezpieczenia, które przebyto na podstawie ustawodawstwa słowackiego, w celu spełnienia warunku, zgodnie z którym konieczne jest bycie uprawnionym do słowackiej emerytury lub renty przez co najmniej jeden rok w trakcie ustalonego okresu po dacie rozwiązania republiki federacyjnej (§ **66a** ust. 1 lit. b) ustawy nr 461/2003 Col. o ubezpieczeniach społecznych). ■ ”;

- h) w sekcji „FINLANDIA” uchyla się pkt 1;***

i) w sekcji „SZWECJA” wprowadza się następujące zmiany:

(i) uchyla się pkt 1 i 2;

(ii) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Postanowienia niniejszego rozporządzenia dotyczące sumowania okresów ubezpieczenia i okresów zamieszkania nie mają zastosowania do przepisów przejściowych szwedzkiego ustawodawstwa o prawie do emerytury gwarantowanej, która przysługuje osobom urodzonym w roku 1937 lub wcześniej, zamieszkałym w Szwecji przez określony okres przed złożeniem wniosku o emeryturę (rozdział 6 ustawy **(2010:110)** o wdrożeniu kodeksu zabezpieczenia społecznego dotyczący rozdziałów 53-74).”;

(iii) w pkt 4 wprowadza się następujące zmiany:

- formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:
„4. Do celów ustalenia dochodu, który stanowi podstawę zasiłku chorobowego uzależnionego od hipotetycznego dochodu i zasiłku z tytułu niezdolności do pracy uzależnionego od dochodu, zgodnie z rozdziałem 34 kodeksu zabezpieczenia społecznego (2010:110) zastosowanie mają następujące zasady:”;

- lit. b) otrzymuje brzmienie:
 - „b) jeżeli świadczenia są obliczane zgodnie z art. 46 niniejszego rozporządzenia, a osoby zainteresowane nie są ubezpieczone w Szwecji, to okres odniesienia jest ustalany zgodnie z rozdziałem 34 sekcja 3, 10 i 11 wspomnianej ustawy, tak jakby osoba zainteresowana była ubezpieczona w Szwecji. Jeżeli w tym okresie osoba zainteresowana nie ma dochodu uprawniającego do otrzymywania emerytury zgodnie z rozdziałem 59 kodeksu zabezpieczenia społecznego (2010:110), to okres odniesienia można liczyć od wcześniejszego momentu, w którym osoba ubezpieczona osiągała dochód z działalności zarobkowej w Szwecji.”;

(iv) pkt 5 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) Do celów ustalenia hipotetycznego kapitału emerytalno-rentowego stanowiącego podstawę renty rodzinnej uzależnionej od dochodów (rozdział 82 kodeksu zabezpieczenia społecznego (2010:110), jeżeli nie jest spełniony wymóg szwedzkiego ustawodawstwa o prawie do renty mówiący o przynajmniej trzech z pięciu lat kalendarzowych bezpośrednio poprzedzających śmierć osoby ubezpieczonej (okres odniesienia), należy uwzględnić również okresy ubezpieczenia ukończone w innych państwach członkowskich, tak jakby były one ukończone w Szwecji. Uznaje się, że okresy ubezpieczenia w innych państwach członkowskich mają za podstawę średnią szwedzką podstawę emerytury lub renty. Jeżeli osoba zainteresowana ma w Szwecji tylko jeden rok z podstawą emerytury lub renty, to należy uznać, że każdy okres ubezpieczenia w innym państwie członkowskim daje tę samą kwotę.”;

j) w sekcji „ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO”:

i) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku gdy zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa osoba, która osiągnęła wiek emerytalny przed dniem 6 kwietnia 2016 r., może mieć prawo do emerytury, jeżeli:

- a) składki byłego współmałżonka lub byłego zarejestrowanego partnera są uwzględnione tak, jakby stanowiły własne składki osoby zainteresowanej; lub
- b) obecny lub były współmałżonek lub zarejestrowany partner osoby zainteresowanej spełnił odnośne warunki dotyczące składek,

to – o ile w obu przypadkach obecny lub były współmałżonek lub obecny lub były zarejestrowany partner wykonuje lub wykonywał pracę najemną lub działalność na własny rachunek oraz podlegał ustawodawstwu co najmniej dwóch państw członkowskich – do określenia praw przysługujących w ramach ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa stosuje się przepisy tytułu III rozdział 5 niniejszego rozporządzenia. W takim przypadku zawarte w rozdziale 5 odniesienia do »okresów ubezpieczenia« traktuje się jako odniesienia do okresów ubezpieczenia ukończonych przez:

(i) obecnego lub byłego współmałżonka lub zarejestrowanego partnera, jeżeli wniosek składa:

- osoba pozostająca w związku małżeńskim lub zarejestrowany partner lub
- osoba, której małżeństwo lub związek partnerski przestało istnieć z powodów innych niż śmierć współmałżonka lub zarejestrowanego partnera lub

(ii) byłego współmałżonka lub byłego zarejestrowanego partnera, jeżeli wniosek składa:

- wdowa, wdowiec lub zarejestrowany partner, który bezpośrednio przed osiągnięciem wieku emerytalnego nie miał prawa do zasiłku dla owdowiałego rodzica lub
- wdowa, której mąż zmarł przed dniem 9 kwietnia 2001 r., która bezpośrednio przed osiągnięciem wieku emerytalnego nie miała prawa do zasiłku dla owdowiałej matki, zasiłku dla owdowiałego rodzica ani renty wdowiej lub która ma prawo jedynie do renty wdowiej związanej z wiekiem obliczonej zgodnie z art. 52 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia, gdzie »renta wdowia związana z

wiekem« oznacza rentę wdowią
wypłacaną po obniżonej stawce
zgodnie z sekcją 39 ust. 4 ustawy z
1992 r. o składkach na
zabezpieczenie społeczne i
świadczeniach z tego
zabezpieczenia. ■

Niniejsza litera nie ma zastosowania do osób, które
osiągnęły wiek emerytalny w dniu 6 kwietnia 2016
r. lub później.

2. Do celów stosowania art. 6 niniejszego rozporządzenia do przepisów regulujących uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego, zasiłku z tytułu opieki ■ zasiłku dla osoby niepełnosprawnej, jak i indywidualnego świadczenia dla osób niepełnosprawnych, okres zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania, przebyty na terytorium państwa członkowskiego innego niż Zjednoczone Królestwo, jest uwzględniany w stopniu niezbędnym do spełnienia warunków dotyczących wymaganych okresów obecności w Zjednoczonym Królestwie przed dniem, w którym po raz pierwszy zaistniało uprawnienie do danego świadczenia.”;

(ii) w pkt 4 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy zastosowanie ma art. 46 niniejszego rozporządzenia, a w czasie, gdy osoba zainteresowana podlega ustawodawstwu innego państwa członkowskiego, wystąpi u niej niezdolność do pracy prowadząca do inwalidztwa, to do celów sekcji 30A ust. 5 ustawy z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia, części 1 ustawy o reformie systemu opieki społecznej z 2007 r. lub odpowiednich przepisów dla Irlandii Północnej, Zjednoczone Królestwo uwzględnia wszystkie okresy, w których ze względu na wspomnianą niezdolność do pracy osoba zainteresowana otrzymała:

- a) świadczenia pieniężne z tytułu choroby lub zastępujące je wynagrodzenie lub
- b) świadczenia w rozumieniu rozdziałów 4 i 5 tytułu III niniejszego rozporządzenia przyznane na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego ze względu na inwalidztwo wynikające z niezdolności do pracy – tak jakby były one, w stosownych przypadkach, okresami, w których wypłacano świadczenie z tytułu krótkoterminowej niezdolności do pracy zgodnie z sekcją 30A ust. 1–4 ustawy z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia, zasiłek dochodowy dla osób niepracujących zgodnie z częścią 1 ustawy o reformie systemu opieki społecznej z 2007 r. lub odpowiednimi przepisami w Irlandii Północnej.

■ ”;

10) dodaje się załączniki w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK XII

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU DŁUGOTRWAŁEJ OPIEKI ■
PRZYZNANE W DRODZE ODSTĘPSTWA OD ART. 33A UST. 2

(Artykuł 33a ust. 2) ■

AUSTRIA

*Świadczenie pieniężne z tytułu długotrwałej opieki
(federalna ustawa o świadczeniu z tytułu długotrwałej opieki
(BGBl. I) nr 110/1993 ze zmianami) udzielane w wyniku
wypadków przy pracy lub chorób zawodowych jest
koordynowane na mocy tytułu III rozdział 2 - Świadczenia z
tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej.*

FRANCJA

- a) Świadczenie z tytułu stałej obecności (kodeks
zabezpieczenia społecznego, art. L.355-1) jest
koordynowane na mocy tytułu III rozdział 4 -
Świadczenia z tytułu inwalidztwa lub tytułu III rozdział 5
- Emerytura, w zależności od świadczenia, do którego
ma być wypłacany dodatek z tytułu opieki.*
- b) Dodatkowe świadczenie z tytułu stałej obecności
(kodeks zabezpieczenia społecznego, art. L.434-2) jest
koordynowane na mocy tytułu III rozdział 2 -
Świadczenia z tytułu wypadku przy pracy i choroby
zawodowej.*

NIEMCY

Świadczenia z tytułu długotrwałej opieki w przypadku wypadków przy pracy i chorób zawodowych (księga VII niemieckiego kodeksu socjalnego ust. 44) są koordynowane na mocy tytułu III rozdział 2 - Świadczenia z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej.

POLSKA

Dodatek pielęgnacyjny (ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) jest koordynowany na mocy tytułu III rozdział 4 - Świadczenia z tytułu inwalidztwa lub tytułu III rozdział 5 - Emerytura, w zależności od świadczenia, do którego wypłacany jest dodatek pielęgnacyjny.

ZAŁĄCZNIK XIII

**PIENIĘŻNE ŚWIADCZENIA RODZINNE, MAJĄCE NA CELU
ZASTĄPIENIE DOCHODU PODCZAS OKRESÓW
PRZEZNACZONYCH NA WYCHOWYWANIE DZIECI**

(Art. 68b)

**Część I Pieniężne świadczenia rodzinne, które mają zastąpić
dochód podczas okresów przeznaczonych na wychowywanie dzieci**

(Art. 68b ust. 1)

AUSTRIA

- a) Zryczałtowany zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem (ustawa o zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem, 2001/103);***
- b) Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem zastępujący dochód z działalności zarobkowej (ustawa o zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem, 2001/103);***
- c) Premia partnerska (ustawa o zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem, 2001/103).***

BELGIA

Prawo do urlopu wychowawczego w ramach przerwy w pracy zawodowej (dekret królewski z dnia 29 października 1997 r. o wprowadzeniu urlopu wychowawczego w ramach przerwy w pracy zawodowej).

BUŁGARIA

- a) Świadczenie z tytułu ciąży i porodu (kodeks zabezpieczenia społecznego, opublikowany w Dz.U. nr 110 z 17.12.1999 r., obowiązujący od 1 stycznia 2000 r.) poczynszy od szóstego miesiąca życia dziecka;***
- b) Świadczenie z tytułu adopcji dziecka w wieku od 2 do 5 lat (kodeks zabezpieczenia społecznego, opublikowany w Dz.U. nr 110 z 17.12.1999 r., obowiązujący od 1 stycznia 2000 r.);***
- c) Świadczenie z tytułu wychowywania małego dziecka (kodeks zabezpieczenia społecznego, opublikowany w Dz.U. nr 110 z 17.12.1999 r., obowiązujący od 1 stycznia 2000 r.).***

REPUBLIKA CZESKA

Zasiłek rodzicielski (ustawa o państwowej pomocy społecznej nr 117/1995 Coll. ze zmianami).

DANIA

- a) Rekompensata za wynagrodzenie (ustawa o zrównaniu zasiłku macierzyńskiego w sektorze prywatnym) od 15. tygodnia po porodzie;***
- b) Pieniężne świadczenia macierzyńskie i ojcowskie (jednolity tekst ustawy o uprawnieniach do urlopu i świadczeniach z tytułu urodzenia dziecka) od 15 tygodnia po porodzie.***

ESTONIA

Świadczenie rodzicielskie (ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 15 czerwca 2016 r.).

FINLANDIA

Zasiłek rodzicielski (ustawa o ubezpieczeniu zdrowotnym, 1224/2004).

FRANCJA

- a) Dodatek z tytułu swobody wyboru wymiaru działalności zawodowej (dzieci urodzone/adoptowane przed dniem 1 stycznia 2015 r.) (art. 60-II ustawy o finansowaniu zabezpieczenia społecznego z 2004 r.);***
- b) Zasiłek wychowawczy dzielony między rodziców (PREPARE) (dzieci urodzone od dnia 1 stycznia 2015 r.) (art. 8-I-7° - ustawa nr 2014-873 z dnia 4 sierpnia 2014 r. o zapewnieniu rzeczywistej równości kobiet i mężczyzn).***

NIEMCY

Zasiłek rodzicielski (ustawa o zasiłkach rodzicielskich i urlopie wychowawczym).

WĘGRY

Zasiłek z tytułu opieki nad dzieckiem (ustawa LXXXIII o usługach systemu obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z 1997 r.).

WŁOCHY

Zasiłek z tytułu urlopu rodzicielskiego (dekret ustawodawczy z dnia 26 marca 2001 r. nr 151).

ŁOTWA

Świadczenie rodzicielskie (ustawa o świadczeniach na wypadek macierzyństwa i o ubezpieczeniu zdrowotnym z dnia 6 listopada 1995 r.).

LITWA

Zasiłek wychowawczy (ustawa Republiki Litewskiej nr IX-110 o zabezpieczeniu społecznym na wypadek choroby i macierzyństwa z dnia 21 grudnia 2000 r. ze zmianami).

LUKSEMBURG

Zasiłek zastępujący dochód w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (ustawa z dnia 3 listopada 2016 r. o zmianie przepisów o urlopie wychowawczym).

POLSKA

- a) Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych);***
- b) Świadczenie rodzicielskie (ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych).***

PORTUGALIA

- a) Zasiłek rodzicielski (dekrety z mocą ustaw nr 89/2009 z 9 kwietnia 2009 r. oraz nr 91/2009 z dnia 9 kwietnia 2009 r.) począwszy od 7. tygodnia po porodzie;***
- b) Przedłużony zasiłek rodzicielski (dekrety z mocą ustaw nr 89/2009 z 9 kwietnia 2009 r. oraz nr 91/2009 z dnia 9 kwietnia 2009 r.);***
- c) Zasiłek adopcyjny (dekrety z mocą ustaw nr 89/2009 z 9 kwietnia 2009 r. oraz nr 91/2009 z dnia 9 kwietnia 2009 r.).***

RUMUNIA

Miesięczna rekompensata z tytułu wychowywania dziecka (rządowe rozporządzenie nadzwyczajne nr 111 z dnia 8 grudnia 2010 r. o urlopie rodzicielskim i miesięcznej rekompensacie z tytułu wychowywania dziecka, z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami).

SŁOWACJA

Zasiłek rodzicielski (ustawa o zasiłku rodzicielskim nr 571/2009 ze zmianami).

SŁOWENIA

- a) Rekompensata rodzicielska (ustawa o ochronie rodzicielstwa i świadczeniach rodzinnych, Dziennik Urzędowy nr 26/14 i 15/90, ZSDP-1);***
- b) Zasiłek rodzicielski (ustawa o ochronie rodzicielstwa i świadczeniach rodzinnych, Dziennik Urzędowy nr 26/14 i 15/90, ZSDP-1).***

SZWECJA

Zasilek z tytułu opieki nad dzieckiem (rozdział 12 kodeksu zabezpieczenia społecznego (2010:110)).

Część II Państwa członkowskie przyznające świadczenia rodzinne,
o których mowa w art. **68b**, w całości

(Art. 68b ust. 2).

ESTONIA

FINLANDIA

LITWA

LUKSEMBURG

SZWECJA”.

ZAŁĄCZNIK II

Zmiany w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 987/2009

W załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 987/2009 wprowadza się następujące zmiany:

1) w załączniku 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się sekcję „BELGIA - NIEMCY”;

b) w sekcji „BELGIA - FRANCJA” lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) Wymiana listów z dnia 21 listopada 1994 r. i 8 lutego 1995 r. w sprawie trybu zaspokajania wzajemnych roszczeń zgodnie z art. 93, 94 i 95 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 w wersji zmienionej przez wymianę listów z dnia 2 kwietnia 2021 r. i dnia 21 listopada 2022 r.”;

c) w sekcjach „DANIA - FINLANDIA” i „DANIA - SZWECJA” i tekst każdej z nich otrzymuje brzmienie:

„Porozumienie administracyjne dotyczące wdrożenia Konwencji nordyckiej o zabezpieczeniu społecznym z dnia 12 czerwca 2012 r.”;

d) uchyla się sekcję „NIEMCY - FRANCJA”;

e) w sekcji „NIEMCY - LUKSEMBURG” uchyla się lit. a) i b);

f) w sekcji „FINLANDIA - SZWECJA” tekst otrzymuje brzmienie:

„Porozumienie administracyjne dotyczące wdrożenia Konwencji nordyckiej o zabezpieczeniu społecznym z dnia 12 czerwca 2012 r.”;

- 2) **uchyla się załącznik 5;**
- 3) **dodaje się załącznik w brzmieniu:**

„ZAŁĄCZNIK 6

(Art. 15 ust. 1b)

Sektor budowlany

Sektor budowlany w rozumieniu art. 15 obejmuje wszystkie prace budowlane związane z budową, naprawą, utrzymaniem, przebudową lub rozbiórką budynków, a w szczególności następujące prace:

- 1) **wykopy;**
- 2) **roboty ziemne;**
- 3) **prace budowlane w węższym znaczeniu;**
- 4) **montowanie i demontowanie elementów prefabrykowanych;**
- 5) **wyposażanie lub instalowanie;**
- 6) **przebudowa;**
- 7) **renowacja;**
- 8) **naprawy;**
- 9) **demontowanie;**
- 10) **rozbiórka;**
- 11) **utrzymanie;**
- 12) **konserwacja, prace malarskie i porządkowe;**
- 13) **ulepszanie.”.**

Komisja wydała w odniesieniu do niniejszego rozporządzenia oświadczenie w sprawie kontroli, aktywizacji i pośrednictwa pracy dostępne w ... [Dz.U.: proszę wstawić odniesienie do Dz.U. zawierającego oświadczenie Komisji wraz z linkiem ELI].

Komisja wydała w odniesieniu do niniejszego rozporządzenia oświadczenie w sprawie pracowników sezonowych dostępne w ... [Dz.U.: proszę wstawić odniesienie do Dz.U. zawierającego oświadczenie Komisji wraz z linkiem ELI].

***Oświadczenie Komisji w sprawie kontroli, aktywizacji i
pośrednictwa pracy***

***(rozporządzenie ... [Dz.U.: proszę wstawić numer i odniesienie do
Dz.U. rozporządzenia zmieniającego rozporządzenia (WE) nr
883/2004 i (WE) nr 987/2009 na podstawie COD 2016/0397])***

Podczas negocjacji w sprawie przeglądu rozporządzeń (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 kilka państw członkowskich podkreśliło znaczenie środków kontroli, aktywizacji lub pośrednictwa pracy dla bezrobotnych, którzy udają się do innego państwa członkowskiego niż państwo właściwe w celu poszukiwania tam zatrudnienia. Są to przypadki, w których – zgodnie z warunkami określonymi w art. 64 i 65 rozporządzenia 883/2004 – osoba całkowicie bezrobotna korzysta z możliwości zachowania świadczeń dla bezrobotnych we właściwym państwie członkowskim przez ograniczony czas, poszukując zatrudnienia w innym państwie członkowskim. W tym okresie zainteresowana osoba musi zarejestrować się jako poszukująca pracy w służbach zatrudnienia innego państwa członkowskiego, podporządkować się organizowanej tam procedurze kontroli i spełniać warunki określone w ustawodawstwie tego państwa członkowskiego, tak jakby otrzymywała tam świadczenia dla bezrobotnych. W tym okresie instytucja przyjmującego państwa członkowskiego musi co miesiąc przekazywać właściwemu państwu członkowskiemu odpowiednie informacje dotyczące monitorowania sytuacji bezrobotnego, w szczególności tego, czy jest on nadal zarejestrowany w służbach zatrudnienia i czy przestrzega obowiązujących tam procedur aktywizacji lub pośrednictwa pracy.

Komisja uznaje, jak ważne jest, aby osoby eksportujące swój zasiłek dla bezrobotnych w pełni przestrzegały wszystkich środków kontroli, aktywizacji lub pośrednictwa pracy obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim, na takich samych warunkach jak bezrobotni otrzymujący świadczenia od tego państwa członkowskiego. Komisja

uznaje również znaczenie wzajemnej współpracy we wspieraniu monitorowania i kontroli osób bezrobotnych przy przestrzeganiu procedur i środków w innym państwie członkowskim w celu zwiększenia ich szans na reintegrację na rynku pracy oraz potrzebę dalszego wzmocnienia monitorowania i kontroli za pomocą ustrukturyzowanej automatycznej wymiany danych dotyczących co najmniej wznowienia pracy oraz innych dochodów lub świadczeń. Aby osiągnąć ten cel, Komisja będzie wzmacniać wzajemną współpracę, wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu przepisów dotyczących wymiany między instytucjami, w razie potrzeby, w zmienionych ramach prawnych, oraz ściśle monitorować to wdrażanie z państwami członkowskimi.

W kontekście prac nad pakietem dotyczącym sprawiedliwej mobilności pracowników Komisja zbada, w jaki sposób można jeszcze bardziej zmodernizować i uprościć przepisy dotyczące koordynacji zabezpieczenia społecznego. Obejmie to m.in. propozycję rozwiązań mających na celu wzmocnienie współpracy i wymiany danych między państwami członkowskimi w zakresie środków kontroli, aktywizacji lub pośrednictwa pracy w ramach obowiązku sprawozdawczego przyjmującego państwa członkowskiego. Mogłoby to również obejmować wymianę danych w przypadku wznowienia pracy lub otrzymywania innych źródeł dochodu lub innych świadczeń. Ogólnie rzecz biorąc, służyłoby to zwiększeniu odpowiedzialności i zapewnieniu pełnego przestrzegania przez osoby eksportujące swoje świadczenia środków kontroli, aktywizacji lub pośrednictwa pracy w przyjmującym państwie członkowskim, tak jakby osoby te otrzymywały świadczenia dla bezrobotnych od tego państwa członkowskiego. Zwiększyłoby to nie tylko prawdopodobieństwo integracji osoby bezrobotnej na rynku pracy, ale także wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi w ramach systemu koordynacji. W perspektywie krótkoterminowej Komisja rozpocznie, w ramach zmienionych ram prawnych, analizę możliwych usprawnień w zakresie cyfrowej i ustandaryzowanej wymiany informacji między państwami członkowskimi w odniesieniu do kontroli i monitorowania działań osób

bezrobotnych eksportujących swoje świadczenia. W tym celu Komisja proponuje usprawnienie wymiany danych między instytucjami w ramach systemu elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego (EESSI) poprzez regularny proces zarządzania zmianami. Komisja proponuje, aby znormalizowane pola danych potwierdzające aktywne poszukiwanie pracy i wznowienie pracy były w pełni operacyjne począwszy od dnia rozpoczęcia stosowania odpowiednich przepisów.

***Oświadczenie Komisji w sprawie pracowników sezonowych
(rozporządzenie ... [Dz.U.: proszę wstawić numer i odniesienie do
Dz.U. rozporządzenia zmieniającego rozporządzenia (WE) nr
883/2004 i (WE) nr 987/2009 na podstawie COD 2016/0397])***

Między innymi w takich dokumentach jak komunikat Komisji pt. „Wytyczne dotyczące pracowników sezonowych w UE w kontekście pandemii COVID-19” z 17 lipca 2020 r., konkluzje Rady w sprawie poprawy warunków pracy i życia pracowników sezonowych i innych pracowników mobilnych zatwierdzone 9 października 2020 r. oraz rezolucja Parlamentu Europejskiego z 19 czerwca 2020 r. w sprawie europejskiej ochrony pracowników transgranicznych i sezonowych w kontekście kryzysu związanego z COVID-19 uznano, że pracownicy sezonowi są często bardziej narażeni na niepewne warunki pracy i życia niż inni pracownicy mobilni. Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i jego rozporządzenie wykonawcze (WE) nr 987/2009 również przyczyniają się do ułatwienia mobilnym pracownikom sezonowym korzystania z praw do zabezpieczenia społecznego i pozostają bez uszczerbku dla szczególnych krajowych systemów wsparcia dochodu pracowników sezonowych, jeżeli takie istnieją. Ważne jest jednak podjęcie dodatkowych wysiłków w innych obszarach polityki w odniesieniu do warunków pracy i życia, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy, adekwatnych wynagrodzeń minimalnych, równego traktowania i dostępu do ochrony socjalnej. Aby odpowiednio wspierać ochronę praw pracowników sezonowych do zabezpieczenia społecznego, szczególnie ważne jest zapewnienie im odpowiednich

informacji na temat ich praw i obowiązków wynikających z tych rozporządzeń, sformułowanych jasnym i zrozumiałym językiem.